

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1484**

10 Οκτωβρίου 2003

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 25292

Έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις των άρθρων 8, 9 και 18 παράγραφος 5 του Ν. 2742/99 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α 207).

2. Την από 18.12.2002 γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, 3η Συνεδρία Πράξη 6η.

3. Την 19772/19.05.03 Εισήγηση της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ.

4. Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας, με το οποίο:

• Καταγράφεται και αξιολογείται η θέση της περιφέρειας στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο, ο ρόλος της σε εθνικό επίπεδο και σε σύγκριση με άλλες περιφέρειες καθώς επίσης και οι λειτουργίες διαπεριφερειακού χαρακτήρα που έχει ή μπορεί να αναπτύξει.

• Καταγράφονται και αξιολογούνται οι παράγοντες εκείνοι που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και διάρθρωση του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας.

• Αποτιμώνται οι χωρικές επιπτώσεις των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών και προγραμμάτων στο Επίπεδο της Περιφέρειας και

• Προσδιορίζονται με προοπτική δεκαπέντε (15) ετών βασικές προτεραιότητες και οι στρατηγικές επιλογές και για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας, οι οποίες θα προωθούν την ισότιμη ένταξη της στον ευρύτερο διεθνή, ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο.

Άρθρο 2

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας, στοχεύει:

• Στην εναρμόνιση με τα εγκεκριμένα ή υπό διαμόρφωση κείμενα του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και την εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων και επιλογών τους, στο επίπεδο της περιφέρειας.

• Την προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και διαρκούς ανάπτυξης της περιφέρειας, σύμφωνα με τις φυσικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες της.

• Στην ενσωμάτωση των κατευθύνσεων του περιφερειακού προγράμματος δημόσιων επενδύσεων, των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και άλλων γενικών ή ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου της περιφέρειας.

• Στην εξασφάλιση της ικανότητας τους να αποτελέσουν την βάση αναφοράς για το συντονισμό και την εναρμόνιση των επί μέρους πολιτικών, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων του Κράτους, των δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη συνοχή και ανάπτυξη του περιφερειακού χώρου.

• Στην εξασφάλιση κατευθύνσεων για τα μεγάλα αστικά συγκροτήματα για τα οποία απαιτούνται Ρυθμιστικά Σχέδια για την οικιστική τους οργάνωση και για την προστασία του περιβάλλοντος.

• Στην εξασφάλιση της ικανότητάς τους να λειτουργούν ως κατευθυντήρια πλαίσια στα κατώτερα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΠΕΡΠΟ και ΖΟΕ) εξασφαλίζοντας την συνεκτική διαχείριση του χώρου.

• Στην εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων ως επιλογών των χωρικών κατευθύνσεων αναφορικά με τις περιοχές στις οποίες θα ενεργοποιούνται τα εργαλεία και οι μηχανισμοί του Ν. 2742/1999, ειδικότερα δε οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων, τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων και τέλος οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων.

• Στον καθορισμό προγράμματος δράσης στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες ενέργειες για την εφαρμογή των προτάσεων των ΠΠΧΣΑΑ, ρυθμίσεις, μέτρα και

προγράμματα, το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των προτεινόμενων παρεμβάσεων, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων.

Άρθρο 3

Α. ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Αξιολόγηση της θέσης και των προοπτικών της Θεσσαλίας σε ευρωπαϊκό πλαίσιο (Διάγραμμα 1):

- Με βάση τους επιμέρους δείκτες, είναι σαφές ότι η θέση της Θεσσαλίας σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές περιφέρειες είναι ασθενής. Αυτό αναφέρεται τόσο στα αναπτυξιακά φαινόμενα καθαυτά (πχ. ΑΕΠ) όσο και στους παράγοντες της ανάπτυξης (πχ. υποδομές).
- Η Θεσσαλία, όπως και ο υπόλοιπος ελληνικός χώρος, είναι έξω από τους μείζονες υφιστάμενους άξονες και κέντρα ανάπτυξης ευρωπαϊκής εμβέλειας, ενώ οι σχέσεις της με τις εκτός ΕΕ όμορες μεγάλες γεωπολιτικές και γεωοικονομικές ενότητες (Μεσόγειος, Βαλκάνια) δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς.

Ως προς την θέση της Περιφέρειας στον ελληνικό χώρο (Διάγραμμα 2), το βασικό χωροταξικό χαρακτηριστικό της είναι η κεντροβαρική της θέση και ότι διασχίζεται από τον βασικό μεταπολεμικό άξονα ανάπτυξης της Ελλάδας, τον άξονα Αθήνας-Θεσσαλονίκης, γεγονός που συνέβαλε ουσιαστικά στην ανάπτυξή της.

Παράλληλα η περιφέρεια δεν έχει σήμερα άμεση επαφή με τους νεώτερους άξονες ανάπτυξης του ελληνικού χώρου. Πρόκειται για: (α) το βόρειο άξονα της χώρας, που βρίσκεται υπό ανάδυση και αναμένεται να ενισχυθεί και να αποκτήσει συνοχή με την κατασκευή της Εγνατίας οδού, (ενώ ταυτόχρονα έχει και χαρακτήρα μετώπου διείσδυσης προς Βορρά), και (β) τον άξονα Ηγουμενίτσα-Πάτρα(-Αθήνα/Καλαμάτα), που ακόμα περισσότερο από τον προηγούμενο αποτελεί προοπτική παρά σημερινή πραγματικότητα και συνδέεται άμεσα με τα δυνητικά οφέλη από τη σύνδεση με τον δυτικο-ευρωπαϊκό χώρο. Ωστόσο οι άξονες αυτοί διέρχονται σε σχετικά μικρή απόσταση από τα όρια της περιφέρειας, γεγονός που σημαίνει ότι είναι εφικτή η προέκτασή τους προς αυτή, υπό την προϋπόθεση δημιουργίας της αναγκαίας μεταφορικής υποδομής που θα άρει τον «φραγμό» που αποτελούν σήμερα οι ορεινές περιοχές προς τα δυτικά και δευτερευόντως προς τα βόρια. Σε μια τέτοια προοπτική είναι δυνατός ο μετασχηματισμός μεγάλης κλίμακας της ενδοπεριεφερειακής οργάνωσης, με την άρση της περιφερειακότητας του δυτικού τμήματός της, που από «όριο» προς τα δυτικά θα γίνει η πύλη της περιφέρειας προς τη δυτική Ευρώπη. Και στην προοπτική αυτή πάντως, οι δυσκολίες που απορρέουν από το ότι μεγάλο μέρος του δυτικού τμήματος της περιφέρειας είναι ορεινό, θα εξακολουθούν να αποτελούν παράγοντα που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην αναπτυξιακή στρατηγική.

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η Θεσσαλία αποτελεί μια σχετικά δυναμική περιφέρεια, για τα ελληνικά δεδομένα, με πολύ θετικές προοπτικές από άποψη χωρικής ανάπτυξης. Τα βασικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά της από αυτή την άποψη είναι τα εξής:

Πλεονεκτήματα και προοπτικές

- Κεντροβαρική θέση ως προς τον Ελληνικό χώρο, διέλευση από την περιφέρεια του βασικού αναπτυξιακού άξονα της χώρας Β-Ν, και εγγύτητα προς το νέο αναπτυξιακό μέτωπο προς Βορρά
- Αξιόλογη πληθυσμιακή βάση και σημαντικές αστικές συγκεντρώσεις
- Φυσικό περιβάλλον υψηλής αξίας και, μερικώς, αξιόλογο δομημένο περιβάλλον
- Συγκριτικό πλεονέκτημα στο γεωργικό τομέα (πόροι, τεχνογνωσία). Παράλληλα, η νέα ΚΑΠ αφήνει περιθώρια προσαρμογής στα βασικά θεσσαλικά προϊόντα, υπό προϋποθέσεις
- Σχετικά μικρή, ποσοστιαία, αλλά αρκετά ισχυρή μεταποίηση. Πρόσφατα, νέο επενδυτικό ενδιαφέρον για τη μεταποίηση που σταδιακά εξέρχεται από την βιομηχανική κρίση
- Ύπαρξη ζωνών με τουριστική ανάπτυξη καθώς και αναξιοποίητων ακόμα τουριστικών πόρων. Περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικού και «κλασικού» τουρισμού
- Ζήτηση για υπηρεσίες προς επιχειρήσεις
- Ύπαρξη Πανεπιστημίου με τεχνολογική και αναπτυξιακή κατεύθυνση και ερευνητικό δυναμικό
- Προγραμματισμός διοχέτευσης πολύ υψηλών χρηματοδοτικών πόρων στην περίοδο 2000-2006 (ΚΠΣ καθώς και ΚΑΠ)
- Υπό κατασκευή μεταφορικές υποδομές στη Θεσσαλία και στις όμορες περιφέρειες

Προβλήματα και κίνδυνοι

- Υψηλή συμμετοχή του πρωτογενούς στην παραγωγική βάση, και ανεπαρκής προσαρμογή στην αγορά
- Σχετικά παραδοσιακή κλαδική διάρθρωση μεταποίησης
- Σχετικά αδύναμος τριτογενής (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις)
- Επιβάρυνση παράκτιων ζωνών με άναρχη δόμηση (παραθεριστική κατοικία)
- Πολύ περιορισμένη διείσδυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας τόσο στην οικονομική βάση όσο και γενικότερα στην κοινωνία της Θεσσαλίας.
- Αύξηση των οικιστικών πιέσεων στις τουριστικές και περιαστικές ζώνες (ύπαιθρος και οικισμοί)

Γενικοί στόχοι του ΣΠΑ Θεσσαλίας 2000-2006 οι οποίοι αποτελούν και πλαίσιο αναφοράς για την παρούσα πρόταση:

- Ανάπτυξη της Θεσσαλίας ως σύνθετου κόμβου δικτύων
- Προσανατολισμός των παραγωγικών τομέων στην αγορά και την ποιότητα
- Διατήρηση της ισορροπίας της παραγωγικής βάσης
- Ισόρροπη ενδοπεριφερειακή ανάπτυξη
- Ενίσχυση της περιβαλλοντικής διάστασης της ανάπτυξης
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Στο παραπάνω πλαίσιο το Π.Π. Θεσσαλίας υιοθετεί μια στρατηγική που έχει ως βασικούς στόχους τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής βάσης, την εισαγωγή της διάστασης της αειφορίας στο μοντέλο ανάπτυξης, την υποστήριξη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας παράλληλα με την περαιτέρω εξισορρόπηση των εσωτερικών ανισοτήτων, και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η στρατηγική αυτή διαρθρώνεται χρονικά σε δύο φάσεις, η πρώτη με χρονικό ορίζοντα το 2006 και η δεύτερη το 2017. Τα βασικά χαρακτηριστικά της υιοθετούμενης στρατηγικής, είναι:

ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ: 2006	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ: 2017
Μείωση της απασχόλησης στη γεωργία, καλύτερη προσαρμογή στην αγορά και πολυλειτουργικότητα	Μείωση της απασχόλησης στη γεωργία, προσαρμογή στην αγορά και πολυλειτουργικότητα
Σταδιακή ανάκαμψη μεταποίησης (εκσυγχρονισμός, ανταγωνιστικότητα)	Ανάπτυξη μεταποίησης, βελτίωση θέσης περιφέρειας στον ελληνικό και διεθνή καταμερισμό εργασίας
Μεγέθυνση του τριτογενούς με διατήρηση «δυαδικού» χαρακτήρα, αλλά αύξηση του σύγχρονου τμήματος (υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, νέες μορφές τουρισμού).	Μεγέθυνση του τριτογενούς με αιχμή τις σύγχρονες υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις και τον τουρισμό
Δημιουργία προϋποθέσεων και έναρξη της διείσδυσης της Κοινωνίας της Πληροφορίας στην περιφέρεια	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας, ως βασικού άξονα της οικονομίας της περιφέρειας
Σταθεροποίηση αρχικά και μείωση στη συνέχεια της ανεργίας, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού	Πτώση της ανεργίας, δυναμική ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και διαφοροποίηση της αγοράς εργασίας
Αντιμετώπιση δημογραφικής αδυναμίας	Αντιμετώπιση δημογραφικής αδυναμίας σταδιακή ενσωμάτωση μεταναστών
Αύξηση του ύψους και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων στις υποδομές	Πιθανή μείωση του ύψους των επενδύσεων στις βασικές υποδομές, περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητάς
Ουσιαστική βελτίωση της διεθνούς και διαπεριφερειακής προσπελασιμότητας, με αιχμή τις οδικές μεταφορές	Ουσιαστική βελτίωση της διεθνούς και διαπεριφερειακής προς/μότητας, με ανάπτυξη όλων των μέσων μεταφοράς
Σταδιακή ενίσχυση των σχέσεων της περιφέρειας με τη «Βόρεια ζώνη ανάπτυξης και συνεργασίας (χώρες της Βαλκανικής χερσονήσου και της Μαύρης Θάλασσας), όπως αυτή ορίζεται στο Γενικό Πλαίσιο ΧΣΑΑ	Λειτουργία της περιφέρειας ως δεύτερου μετώπου της «Βόρειας ζώνης» και τάσεις σύνδεσης και με τη «ζώνη της Νοτιανατολικής Μεσογείου» (Κύπρο, Τουρκία και Μέση Ανατολή) (σύμφωνα με το ΓΠΧΣΑΑ)
Πιο ισόρροπη ενδοπεριφερειακή ανάπτυξη, με νέους ρόλους για τη Δυτική Θεσσαλία και για τις ορεινές περιοχές	Ισόρροπη και πολυκεντρική ενδοπεριφερειακή ανάπτυξη
Ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση των αστικών κέντρων (έντονα αναπτυξιακός ρόλος μεγαλύτερων, νέα σχέση πόλης-υπαίθρου για τα μικρότερα)	Ποιοτική ενίσχυση των αστικών κέντρων, με έμφαση στις δικτυώσεις, την ανταγωνιστικότητα, και την ποιότητα ζωής
Ανακοπή υποβάθμισης και επιλεκτικές βελτιώσεις συνθηκών περιβάλλοντος (ενίσχυση αντιρρυπαντική υποδομή, αποτελεσματικότερη διαχείριση υδατικών πόρων, αύξηση ποσοστού σχεδιασμού χρήσεων γης, αύξηση συνεκτικότητας αστικών ιστών και μείωση της αστικής διάχυσης, αύξηση ποσοστού περιοχών περιβαλλοντικής προστασίας)	Επιταχυνόμενη βελτίωση περιβάλλοντος, τάση αλλαγής μοντέλου ανάπτυξης με ουσιαστικά στοιχεία αειφορίας (ολοκλήρωση αντιρρυπαντικής υποδομής, ολοκληρωμένη διαχείριση υδατικών πόρων, γενικευμένος σχεδιασμός χρήσεων γης και περιοχών προστασίας, «συμπαγής» χαρακτήρας πόλεων, γενικευμένη εισαγωγή μεθόδων πρόληψης και τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον)

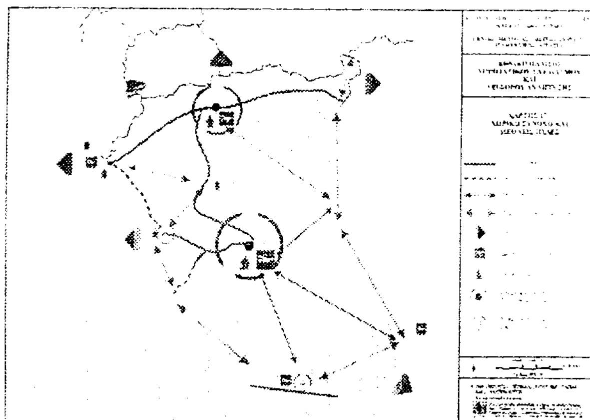
Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Γ.1 Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης.

Κύριοι και δευτερεύοντες εθνικοί άξονες ανάπτυξης, και κύριοι περιφερειακοί άξονες ανάπτυξης

Οι υπό κατασκευή μεταφορικές υποδομές στην περιφέρεια Θεσσαλίας και στις όμορές της περιφέρειες, όπως ο ΠΑΘΕ, η Εγνατία οδός και η Ιόνια οδός, ενισχύουν την κεντροβαρική της θέση στον ελλαδικό χώρο και την πρόσβασή της προς τα Βαλκάνια και την Δυτική Ευρώπη.

Ο υπάρχων βασικός άξονας ανάπτυξης της χώρας (S) Αθήνας Θεσσαλονίκης, που διέρχεται από το ανατολικό τμήμα της περιφέρειας, αναμένεται να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο από ποιοτική κυρίως άποψη στην επόμενη περίοδο. Το θεσσαλικό τμήμα του άξονα αυτού εκτιμάται ότι μπορεί να εξελιχθεί στο ισχυρότερο υποσύνολό του, μετά από αυτά που αρθρώνονται στις δύο ελληνικές μητροπόλεις.

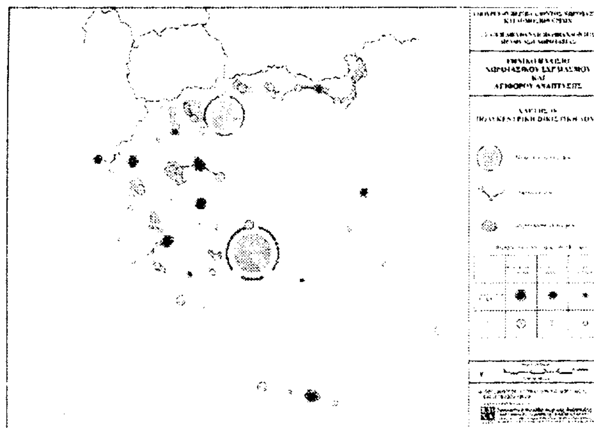
Η Θεσσαλία θα αποκτήσει επαφή με τον υπό διαμόρφωση σύνθετο άξονα ανάπτυξης της Εγνατίας οδού, με δύο βασικές οδικές συνδέσεις, τον υπάρχοντα ΠΑΘΕ και τον οδικό κλάδο Ε65 προς Εγνατία (Λαμία-Παναγιά) και δευτερευόντως με τον δρόμο Λάρισας-Κοζάνης. Οι δρόμοι αυτοί θα λειτουργήσουν όχι απλώς ως οδικοί άξονες αλλά και ως διάδρομοι ανάπτυξης της περιφέρειας, ενισχύοντας ιδιαίτερα ο Ε65 την ανάπτυξη του δυτικού τμήματός της.

Η σύνδεση της περιφέρειας, με τον δυτικό άξονα ανάπτυξης της χώρας (Ιόνιος οδός) ο οποίος θα διαμορφωθεί τα επόμενα χρόνια, παρεμποδίζεται από τον ορεινό όγκο της Πίνδου (που λειτουργεί ως μείζων φραγμός) και δεν μπορεί να αποκτήσει μεσοπρόθεσμα πρωτεύουσα σημασία. Παρόλα αυτά έχει σημασία να επιδιωχθεί η έναρξη μιας διαδικασίας ολοκλήρωσης και προς τα δυτικά (σύνδεση με Άρτα).

Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, αναμένεται ότι θα ενισχυθεί σημαντικά η δικτύωση των κύριων αστικών κέντρων. Ο άξονας Λάρισας-Βόλου, παράλληλα με την αναβάθμιση του ρόλου των δύο πόλεων, θα εξελιχθεί προς την κατεύθυνση ενός διπόλου ανάπτυξης διαπεριφερειακής εμβέλειας, με ισχυρή συγκέντρωση αστικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων και συμπληρωματικοτήτων, με σύνθετη εσωτερική οργάνωση που θα τείνει να αποκτήσει χαρακτηριστικά μητροπολιτικής ζώνης. Ο άξονας Τρικάλων-Καρδίτσας, καθώς και διακλαδώσεις από τις δύο αυτές πόλεις προς τα ανατολικά, θα στηρίξουν την αναβάθμιση των δύο αστικών κέντρων και την ανάπτυξη του δυτικού τμήματος της περιφέρειας.

Πόλεις και λειτουργίες διαπεριφερειακής ακτινοβολίας

Ειδική αναφορά στο διαπεριφερειακό ρόλο της Λάρισας και του Βόλου, που αποτελούν σημαντικές συνιστώσες της νέας πολυκεντρικής οικιστικής δομής της χώρας, γίνεται στο Γενικό Πλαίσιο ΧΣΑΑ.

Λάρισα. Η σταδιακή ανάδυση του βορείου μετώπου ανάπτυξης δημιουργεί δυνατότητες ανάληψης νέων ευρύτερων λειτουργιών, ως μεγαλύτερη πόλη στα «μετόπισθεν» της Θεσσαλονίκης, συμπληρωματικών σε σχέση με το βόρειο μέτωπο, στα πεδία του εμπορίου και της διαμετακόμισης, ανάλογα και με τη γενικότερη πορεία αποκέντρωσης της διοίκησης. Η ανάληψη τέτοιων λειτουργιών με διαπεριφερειακή εμβέλεια προϋποθέτει τη δημιουργία στη Λάρισα πρόσθετων, σε σχέση με τα σημερινά, συγκριτικών πλεονεκτημάτων που θα αντιστοιχούν σε χωροθετικές απαιτήσεις αυτών των λειτουργιών. Τα αναγκαία αυτά πλεονεκτήματα που πρέπει να ενισχυθούν ή δημιουργηθούν περιλαμβάνουν την υψηλού επιπέδου μεταφορική υποδομή, την υποδομή εμπορίου, το υψηλού επιπέδου αστικό περιβάλλον, και τις υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις συμπεριλαμβανόμενης της Ε&Τ, και των υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Ως προς τα τρία τελευταία σημεία, η ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και συμπληρωματικοτήτων με το Βόλο αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση θετικών εξελίξεων (και για τις δύο πόλεις). Τα περιθώρια του σημερινού κέντρου της πόλης για μείζονες αναδιαρθρώσεις είναι σχετικά περιορισμένα, ως προς το αστικό περιβάλλον και πρέπει να εξεταστούν εναλλακτικές λύσεις με τη μορφή της δημιουργίας νέων, κατάλληλα σχεδιασμένων περιοχών υποδοχής κεντρικών λειτουργιών υψηλής βαθμίδας.

Βόλος χαρακτηρίζεται ήδη, σήμερα, από ρόλο που υπερβαίνει τα νομαρχιακά και σε ορισμένες περιπτώσεις τα περιφερειακά όρια: λιμάνι, πανεπιστήμιο, τουρισμός. Και τα τρία αυτά πεδία μπορούν να αποκτήσουν μεγαλύτερη εμβέλεια, με προϋπόθεση τη βελτίωση των μεταφορικών υποδομών, του αστικού εξοπλισμού και περαιτέρω μεγέθυνση του πανεπιστημίου (τόσο ως πόλου εκπαίδευσης/κατάρτισης όσο και ως κέντρου Ε&Τ). Η ανάπτυξη συμπληρωματικοτήτων με τη Λάρισα, και η σταδιακή διαμόρφωση μιας μητροπολιτικής ζώνης στην οποία θα συμμετέχουν με διακριτούς ρόλους οι δύο πόλεις, αποτελούν τόσο ευκαιρία όσο και ανάγκη.

Καρδίτσα και Τρίκαλα. Το αποκομμένο σήμερα βορειοδυτικό άκρο της περιφέρειας θα αλλάξει ριζικά ρόλο,

στην προοπτική σύνδεσης της Θεσσαλίας με το βόρειο άξονα/μέτωπο ανάπτυξης της χώρες και το δυτικό τόξο ανάπτυξης, αποκτώντας χαρακτηριστικά διαπεριφερειακής πύλης. Σε μια τέτοια προοπτική, θα ανοίξουν για τις δύο πόλεις και ειδικότερα για τα Τρίκαλα, νέες προοπτικές στα πεδία του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Λειτουργίες

Ο Τουρισμός είναι διαπεριφερειακή λειτουργία. Οι σημερινοί τουριστικοί πόλοι (Σποράδες, Πήλιο, Μετέωρα) θα παύσουν να αποτελούν μη συνδεδεμένους τουριστικούς προορισμούς και θα δικτυωθούν, μέσω της δημιουργίας εκτατικής ορεινής ζώνης νέων μορφών τουρισμού, διαμορφώνοντας ένα τουριστικό τόξο στο οποίο οι διάφορες συνιστώσες θα έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αλλά και θα αλληλοϋποστηρίζονται μέσω της δημιουργίας σύνθετων τουριστικών κυκλωμάτων και της επιμήκυνσης της συνολικής τουριστικής περιόδου.

Μεγάλες ζώνες εσωτερικής οργάνωσης της περιφέρειας

Ο χώρος της περιφέρειας οργανώνεται στις παρακάτω ζώνες:

1. Υπό διαμόρφωση μητροπολιτική ζώνη Λάρισας-Βόλου και ζώνη Καρδίτσας -Τρικάλων-Λάρισας

2. Ζώνη εντατικής γεωργίας, στο Θεσσαλικό κάμπο και με ορισμένες επεκτάσεις προς περιοχές μεγαλύτερου υψόμετρου με δυνατότητες ανάπτυξης ανταγωνιστικών γεωργικών καλλιεργειών νέου τύπου (ΠΟΠ, βιολογική γεωργία). Παράλληλα η όλη ζώνη θα υποστηρίζεται από ένα σχετικά πυκνό δίκτυο αγροτικών κέντρων που θα επιτρέψουν την γενικότερη ανάπτυξη της υπαίθρου.

3. Ορεινή περιμετρική ζώνη στα Δ, Β και Α βασισμένη σε γεωργικές δραστηριότητες (πολυλειτουργικότητα αγροτικού τομέα καθώς και ορισμένα προϊόντα με πλεονεκτήματα στην αγορά) και σε νέες (ήπιες, κατά τεκμήριο) μορφές τουρισμού.

4. Ζώνη των νησιών, βασισμένη σε παραδοσιακές μορφές τουρισμού («ήλιου και θάλασσας») που σταδιακά θα εξυγιανθούν και αναβαθμιστούν ποιοτικά.

Γ.2 Χωροταξική οργάνωση

Γ.2.1 Η χωρική δομή της περιφέρειας

Η χωρική δομή της Περιφέρειας, όπως περιγράφεται παρακάτω, έχει τους εξής στόχους:

- Το Ανατολικό, περισσότερο αναπτυγμένο, τμήμα να καταστεί ισχυρός πόλος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

- Το Δυτικό τμήμα να ενισχυθεί, ώστε να είναι σε θέση να στηρίξει τις αναπτυξιακές διαδικασίες και να αποτελέσει την πύλη της Περιφέρειας προς το Δυτικό και Βόρειο άξονα της Χώρας. Παράλληλα βασική επιδίωξη είναι η ενίσχυση της σύνδεσης των δυο τμημάτων και ειδικότερα των δύο κέντρων του δυτικού τμήματος με την έδρα της Περιφέρειας.

- Οι λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές να βελτιώσουν τη θέση τους, ωφελούμενες από την αξιοποίηση των φυσικών πόρων της Περιφέρειας

Η χωρική δομή της Περιφέρειας (Διάγραμμα 3) διαρθρώνεται ως εξής:

• Ο υπάρχον μεταξύ Βόλου και Λάρισας άξονας ανάπτυξης επεκτείνεται προς Βορρά και Νότο, καλύπτοντας το Ανατολικό τμήμα της Περιφέρειας.

• Υλοποιείται στο Δυτικό τμήμα δεύτερος άξονας ανάπτυξης, παράλληλος προς τον προηγούμενο, μεταξύ Καρδίτσας και Τρικάλων, επεκτεινόμενος προς Καλαμπάκα-Εγνατία Βόρεια και προς Λαμία Νότια.

• Δημιουργούνται δύο Ζώνες ανάπτυξης με αντίστοιχες Ζώνες Ημερησίων Μετακινήσεων

- Η Ανατολική, με κύριους πόλους τη Λάρισα και το Βόλο, που θα λειτουργούν ως ισχυρό δίπολο, και δευτερεύοντες τους Αλμυρό-Ευξεινούπολη, το Βελεστίνο και τον Τύρναβο.

- Η Δυτική με κύριους πόλους την Καρδίτσα και τα Τρίκαλα και δευτερεύοντες τους Σοφάδες, το Μουζάκι, την Πύλη και την Καλαμπάκα. Σημαντικό ρόλο αναμένεται να αναλάβουν ο Παλαμάς και η Φαρκαδώνα που είναι χωροθετημένα στους άξονες σύνδεσης των δύο ζωνών.

• Ο υπόλοιπος χώρος, που σήμερα κατά κανόνα αντιμετωπίζει προβλήματα, οργανώνεται σε αναπτυξιακές ενότητες οικιστικών κέντρων 3ου επιπέδου και εξαρτάται από τις Ζώνες Ανάπτυξης. Ανάλογα με τη σημερινή κατάσταση, τις παραπάνω προβλέψεις και τις δυνατότητες των οικιστικών κέντρων κάθε περιοχής προτείνεται η παρακάτω δομή:

- Από την Ανατολική Ζώνη εξαρτώνται οι ακόλουθες ενότητες:

- Η περιοχή των Φαρσάλων με κέντρο τα Φάρσαλα

- Τα ορεινά του Αλμυρού με κέντρα τον Αλμυρό και την Ευξεινούπολη

- Το Πήλιο με κέντρα τη Ζαγορά και την Αργαλαστή

- Η ορεινή περιοχή της Όσσας και τα παράλια του Νομού Λάρισας με κέντρο την Αγιά

- Η περιοχή των Τεμπών και οι εκβολές του Πηνειού με κέντρα τους Γόννους και τον Πυργετό

- Τα ορεινά της Ελασσόνας με κέντρο την Ελασσόνα

- Τα νησιά με κέντρο τη Σκόπελο και τη Σκιάθο

- Από τη Δυτική Ζώνη εξαρτώνται οι ακόλουθες ενότητες:

- Τα ορεινά της Καλαμπάκας (Πίνδος - Χάσια) με κέντρο την Καλαμπάκα

- Η περιοχή των οικισμών Στουρναρέϊκα - Μεσοχώρα - Ελάτη κ.λ.π. (Πίνδος) με κέντρο την Πύλη

- Η περιοχή της Αργιθέας (Πίνδος) με κέντρο το Μουζάκι

- Το Νοτιοδυτικό ορεινό τμήμα του Ν. Καρδίτσας με κέντρο τους Σοφάδες

• Τα άλλα οικιστικά κέντρα 3ου επιπέδου προβλέπεται να λειτουργούν ως κέντρα παροχής εξυπηρετήσεων της περιοχής τους, και ειδικότερα του γεωργικού τομέα εφόσον είναι χωροθετημένα στην Γ.Γ.Υ.Π, εξαρτώμενα άμεσα από τις αντίστοιχες πόλεις και συγκεκριμένα:

- Στην Ανατολική Ζώνη ο Τύρναβος και το Βελεστίνο, εξαρτημένα από την Λάρισα και το Βόλο

- Στη Δυτική Ζώνη ο Παλαμάς και η Φαρκαδώνα εξαρτώμενα από την Καρδίτσα και τα Τρίκαλα.

Γ.2.2 Οικιστικό δίκτυο (Ιεράρχηση - Λειτουργίες - Πολιτική - Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων)

Η ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου, βασίζεται, στο μοντέλο οργάνωσης του χώρου της Περιφέρειας και στην κριτική ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης και των προτάσεων ΥΧΟΠ-84.

Τα οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας κατατάσσονται σε 5 επίπεδα. Η διάρθρωση των τεσσάρων πρώτων επιπέδων του οικιστικού δικτύου καθορίζεται στον συνημμένο Πίνακα Γ1.

Λειτουργίες (ρόλοι) των τεσσάρων πόλεων της περιφέρειας που αποτελούν στόχους της πολιτικής του οικιστικού δικτύου.

Λάρισα

- Μεγάλο αστικό κέντρο

- Διοικητικό κέντρο Περιφερειακό/Νομαρχιακό

- Κόμβος επικοινωνιών

- Κέντρο υπηρεσιών προς την αγροτική παραγωγή
- Κέντρο εμπορίου και μεταποίησης με εξειδίκευση στα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα
- Κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας (Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο)
- Πολιτιστικό Κέντρο

Βόλος
- Μεγάλο αστικό κέντρο
- Διοικητικό κέντρο Νομαρχιακό
- Λιμάνι - συγκοινωνιακός κόμβος
- Παραδοσιακό Βιομηχανικό κέντρο
- Τουριστικό - πολιτιστικό κέντρο
- Έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - Έρευνα και Τεχνολογία

Καρδίτσα
- Αστικό κέντρο
- Διοικητικό κέντρο Νομαρχιακό
- Κέντρο υπηρεσιών προς την αγροτική παραγωγή υπερνομαρχιακής εμβέλειας, με επιπλέον έμφαση στην υποστήριξη (έρευνα κλπ.) της βαμβακοκαλλιέργειας και της κτηνοτροφίας
- Κέντρο μεταποίησης τοπικά παραγόμενων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων
- Ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού εθνικής εμβέλειας (φυσικό περιβάλλον - ορεινά - Λ. Πλαστήρα) με δυνατότητες εξέλιξης σε διεθνούς εμβέλειας (σύμπλεγμα τεχνιτών λιμνών - Σμοκόβου, Πλαστήρα, Συκιάς.

Τρίκαλα
- Αστικό κέντρο
- Διοικητικό κέντρο Νομαρχιακό
- Κέντρο υπηρεσιών προς την αγροτική παραγωγή, με έμφαση στη Ζωική και Δασική
- Συγκοινωνιακός κόμβος
- Εμπορική δραστηριότητα
- Τουρισμός διεθνούς εμβέλειας (Μετέωρα - Πίνδος)

Η πολιτική του οικιστικού δικτύου (Διάγραμμα 3) επιδιώκει την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου επιλεγμένων οικισμών απ' όλα τα επίπεδα. Για την εξυπηρέτηση του στόχου αυτού οι οικισμοί κατατάσσονται σε 4 κατηγορίες και προτείνεται να εφαρμοσθεί διαφορετικός βαθμός ενίσχυσης τους ανάλογα με τον ρόλο που αυτοί καλούνται να διαδραματίσουν στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας. Η συνολική ενίσχυση κάθε οικιστικού κέντρου πρέπει να κατευθυνθεί στην κάλυψη των αναγκών που απορρέουν από τον συγκεκριμένο ρόλο καθενός, με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του, αναδεικνύοντας παράλληλα τα ιδιαίτερα στοιχεία που συνθέτουν την δικιά του ταυτότητα. Η εξειδίκευση/ διαφοροποίηση/ συμπληρωματικότητα των οικιστικών κέντρων αποτελούν βασική επιλογή της πολιτικής αυτής όπως και η διαδημοτική συνεργασία και γενικά η «δικτύωση» τους με βάση κοινά χαρακτηριστικά (δυνατότητες/ προβλήματα).

Με βάση τα παραπάνω οι οικισμοί της περιφέρειας κατατάσσονται ως εξής:

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τη Λάρισα και το Βόλο, θεωρουμένων ως δίπολο, με στόχο τη δημιουργία ενός ισχυρού πόλου ανάπτυξης περιφερειακής και διαπεριφερειακής εμβέλειας, ιδιαίτερα σημαντικού σε Εθνικό επίπεδο και με προοπτική μελλοντικά να διεκδικήσει ρόλο στο διεθνή χώρο. Έμφαση πρέπει να δοθεί στη συμπληρωματικότητα, την σύνδεση και την δικτύωση των δραστηριοτήτων των δύο πόλεων.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα, κέντρα νομαρχιακής εμβέλειας, με στόχο τη δημιουργία μιας ισχυρής ζώνης ανάπτυξης στη δυτική Θεσσαλία της οποίας και αποτελούν την βάση. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση της σύνδεσης και στην δικτύωση των δραστηριοτήτων τους. Παράλληλα με δεδομένο το γεγονός ότι σήμερα υπάρχει ισχυρή σχέση με την έδρα της Περιφέρειας (Λάρισα), θα πρέπει να ενισχυθούν οι συνδέσεις και να εξασφαλισθεί η εύκολη πρόσβαση προς αυτήν.

Η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει τους οικισμούς με σημαντικό/διακεκριμένο ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό. Κατά σειρά αξιολόγησης ως τέτοιοι θεωρούνται:

- Τα κέντρα αναπτυξιακών ενοτήτων και ταυτόχρονα παροχής εξυπηρετήσεων 3ου επιπέδου.
- Τα κέντρα παροχής εξυπηρετήσεων 3ου επιπέδου με κύριο ρόλο την ανάσχεση της τάσης συγκέντρωσης του πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα.
- Οι οικισμοί που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα ή/και δυνατότητες να αναλάβουν ιδιαίτερο ρόλο όπως είναι:

• Οι οικισμοί της ενδοχώρας με δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης καθώς και τα οικιστικά κέντρα εξυπηρέτησης ορεινών/προβληματικών περιοχών (ορεινά κεφαλοχώρια).

Περιλαμβάνονται οι οικισμοί με αξιόλογο κτιριακό απόθεμα ή και μεμονωμένα κτίρια ή στοιχεία, οι κεντρικοί οικισμοί σε περιοχές παραγωγής τοπικών προϊόντων και γενικά όπου διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα (ιαματικά λουτρά, τεχνητές λίμνες, αξιόλογο φυσικό περιβάλλον, κλπ).

• Οι παραλιακοί οικισμοί. Ξεχωρίζουν οι οικισμοί του Πηλίου και των νησιών που απευθύνονται και στο διεθνή τουρισμό, καθώς και τα λοιπά παραθεριστικά κέντρα του τοπικού πληθυσμού στα παράλια του Ν. Λάρισας και στον Παγασητικό.

• Οι οικισμοί με δυνατότητες να λειτουργήσουν ως Τοπικά Κέντρα Ανάπτυξης των αντίστοιχων περιοχών Εφαρμογής Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου.

• Οι οικισμοί που καθορίζονται ως:
- έδρες ΟΤΑ (Κέντρα Τοπικής Διοίκησης),
- έδρες παροχής τουριστικών εξυπηρετήσεων ορεινών περιοχών.

Τέλος η τέταρτη κατηγορία περιλαμβάνει τους υπόλοιπους οικισμούς της Περιφέρειας.

Ιδιαίτερη κατηγορία αποτελούν οι πόλεις όπου σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 2742/99, υπάρχει η δυνατότητα κατάρτισης Σχεδίων Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), συνολικά ή σε τμήματά τους με στόχο την προώθηση ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας πόλεις, (αστικά κέντρα με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων, σύμφωνα με την ΕΣΥΕ) είναι: η Λάρισα, ο Βόλος, η Καρδίτσα, τα Τρίκαλα, η Νέα Ιωνία και ο Τύρναβος.

Εξυπακούεται ότι πολλοί οικισμοί συνδυάζουν περισσότερους του ενός ρόλους και θα πρέπει να τύχουν ανάλογης αντιμετώπισης.

Γ.2.3 Διοικητική διάρθρωση

Σε περιφερειακό επίπεδο δεν υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις (βαθμός ανάπτυξης των μεταφορικών υποδομών, συνοχή και ακτινοβολία του δικτύου των οικισμών, κ.ά.) τροποποίησης της υφιστάμενης οριοθέτησης, ούτε συγχώνευσης με όμορες, τουλάχιστον στο χρο-

νικό ορίζοντα του παρόντος. Μακροπρόθεσμα και εφόσον υλοποιηθούν οι στόχοι του προγραμματισμού και κυρίως η οδική διάσπαση των ορεινών «φραγμών» και η διαπεριφερειακή ακτινοβολία του αστικού δίπολου Λάρισας-Βόλου, η δημιουργία μιας ενότητας διαπεριφερειακής συνεργασίας στο ενδιάμεσο Αθηνών-Θεσ/κης με έδρα το Θεσσαλικό δίπολο, θα είναι όχι μόνο ευκταία αλλά και δυνατή, ως επιβεβαίωση της επίτευξης του κύριου αναπτυξιακού στόχου της Περιφέρειας που είναι η λειτουργία της ως «σύνθετος κόμβος δικτύων».

Υπέρ της εκδοχής αυτής συνηγορεί η σχετικά μεγάλη απόσταση του δίπολου Λάρισας-Βόλου απ' τα ισχυρά μητροπολιτικά κέντρα Αθηνών-Θεσ/κης και η σχετική αδυναμία των κέντρων των όμορων περιφερειών.

Στο επίπεδο της Νομαρχιακής και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δεν φαίνονται να υπάρχουν επίσης οι προϋποθέσεις για κανενός είδους αλλαγές στο χρονικό ορίζοντα του παρόντος.

Μακροπρόθεσμα τυχόν αναθεωρήσεις ορίων ΟΤΑ, θα μπορούσαν να βασιστούν στις αντίστοιχες αναπτυξιακές ενότητες των οικιστικών κέντρων 3ου επιπέδου.

Γ.2.4 Χρήσεις γης και χωρική οργάνωση του παραγωγικού συστήματος (Διάγραμμα 4)

Γ.2.4.1 Περιοχές οικιστικής χρήσης - ανάπτυξης αστικών λειτουργιών

Με την ιεράρχηση και πολιτική του οικιστικού δικτύου και τη χωρική δομή και οργάνωση της Περιφέρειας, επιδιώκεται η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών έτσι ώστε, η μετακίνηση του πλεονάζοντος αγροτικού πληθυσμού να είναι σχετικά περιορισμένη εντός των ορίων της περιφέρειας και να κατευθυνθεί βασικά στους επιλεγμένους οικισμούς των οποίων προτείνεται η ενίσχυση του αναπτυξιακού τους ρόλου. Μεταξύ αυτών, η έλξη - υπεροχή των μεγάλων αστικών κέντρων είναι αναμφισβήτητη, όμως ανάχωμα στην υπερσυγκέντρωση του πληθυσμού σ' αυτά, μπορούν να αποτελέσουν οι υπόλοιποι οικισμοί, στο βαθμό που θα οργανωθούν έγκαιρα.

Ο σχεδιασμός θα πρέπει να προχωρήσει ιεραρχημένα, ξεκινώντας από τα ανώτερα επίπεδα του οικιστικού δικτύου, αφ' ενός γιατί εκεί αναμένεται να εκδηλωθούν οι μεγαλύτερες και σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα πιέσεις, και αφ' ετέρου γιατί έτσι θα τροφοδοτήσει με στοιχεία και κατευθύνσεις τα κατώτερα επίπεδα.

Τα τέσσερα μεγάλα κέντρα της περιφέρειας συνδυάζονται ανά δύο, λειτουργώντας ως πόλοι μέσα σε αντίστοιχες αναπτυξιακές ζώνες, που περιβάλλονται από τις Ζώνες Ημερησίων Μετακινήσεων (Διάγραμμα 3).

Ο σχεδιασμός στο εσωτερικό των δύο μεγάλων ενοτήτων προϋποθέτει την ύπαρξη Ρυθμιστικών Σχεδίων, τα κατ' αρχήν όρια των οποίων θα πρέπει να ταυτίζονται με τα όρια των ΖΗΜ.

Σε κάθε περίπτωση (ύπαρξη ή όχι ΡΣ) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό σε επίπεδο ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ, οι κατευθύνσεις - επιλογές, του παρόντος που αφορούν:

- Την ιεράρχηση - οργάνωση του οικιστικού δικτύου (ρόλοι, εξαρτήσεις, αναπτυξιακές ενότητες κλπ).
- Τον καθορισμό των προγραμματικών πληθυσμιακών μεγεθών. Βασικός στόχος του... είναι η αναμενόμενη αγροτική έξοδος να συγκρατηθεί εντός των ορίων της Περιφέρειας. Αυτό σημαίνει ότι για τα οικιστικά κέντρα 3ου και άνω επιπέδου θα πρέπει να προβλεφθεί αύξηση μεγαλύτερη της εκτιμώμενης περιφερειακής.
- Την χρησιμοποίηση συγκεντρωτικών χωρικά πολεοδομικών μηχανισμών (Επεκτάσεις Σχεδίων, ΒΕΠΕ, ΠΕΡΠΟ, ΠΟΑΠΔ κλπ.), πράγμα που σε συνδυασμό με τον περιορισμό - κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την διαφύλαξη του θεσσαλικού κάμπου. Ειδικά στις περιοχές των πόλων και ζωνών ανάπτυξης (Διάγραμμα 4) προβλέπεται η συγκέντρωση της πλειοψηφίας των βασικών κατηγοριών χρήσεων όπως: α΄ κατοικία, υπηρεσίες, εμπόριο, τουρισμός, βιομηχανία-βιοτεχνία. Επομένως στις περιοχές αυτές απαιτείται λεπτομερής σχεδιασμός του συνόλου της έκτασης με βασική επιδίωξη την συγκέντρωση - συνύπαρξη των χρήσεων. Επιβάλλεται η χρησιμοποίηση συγκεντρωτικών χωρικά πολεοδομικών μηχανισμών με παράλληλη κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης (πλην όσων εξαιρέσεων αναφέρονται στα επόμενα ανά τομέα) και η χωρική εξειδίκευση των κάθε μορφής κινήτρων με στόχο την υποστήριξη του σχεδιασμού.
- Τον καθορισμό χρήσεων γης. Ιδιαίτερα ακριβής σχεδιασμός απαιτείται στις περιοχές των οικιστικών κέντρων 3ου και άνω επιπέδου καθώς και κατά μήκος των αξόνων ανάπτυξης (όπως αναφέραμε ήδη), αλλά και για το σύνολο της έκτασης των Ζωνών Ημερησίων Μετακινήσεων.

Ειδικότερα ανά Τομέα και ανά Ειδική Κατηγορία του χώρου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

Γ.2.4.2 Τουρισμός - Β΄ Κατοικία

Δύο είναι οι ευρύτερες ζώνες που συγκεντρώνουν σημαντικής έκτασης και αξίας φυσικό απόθεμα, με σημαντικούς ιστορικούς και καθιερωμένους τουριστικούς προορισμούς βουνού και θάλασσας. Η πρώτη παρακολουθεί το τόξο Όλυμπος-Όσσα-Μαυροβούνι-Πήλιο-Σποράδες στα ανατολικά της περιφέρειας και η δεύτερη στα δυτικά αποτελεί τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, περιλαμβάνοντας και τα Μετέωρα, τον Κόζιακα, τις περιοχές των λιμνών Πλαστήρα και Σμοκόβου κ.λπ..

Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στις ζώνες αυτές διακρίνονται, με διαβαθμίσεις, σε δύο γενικές κατηγορίες:

Α) Τις περιοχές που εμφανίζουν ήδη έντονες τάσεις ανάπτυξης και κατά συνέπεια προβλήματα σύγκρουσης χρήσεων. Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται τα Νησιά, το Πήλιο, τα παράλια του Ν. Λάρισας, η Καλαμπάκα (Μετέωρα), και στην Πίνδο περιοχές όπως η Λίμνη Πλαστήρα και το Περτούλι.

Β) Τις υπόλοιπες, ορεινές - ημιορεινές περιοχές, με προβλήματα ανάπτυξης, στις οποίες ουσιαστικά περιλαμβάνεται όλη η ορεινή περιμετρική ζώνη της Περιφέρειας.

Κατευθύνσεις που αφορούν και στις δύο κατηγορίες:

- Αξιοποίηση του υπάρχοντος αποθέματος με την πολεοδόμηση των οικισμών καθώς και την προστασία και ανάδειξη διατηρητέων κτιρίων και παραδοσιακών συνόλων μέσω της επαναχρησιμοποίησης τους

- Ανάπτυξη εναλλακτικών ήπιων μορφών τουρισμού που θα έχει ως αποτέλεσμα την διεύρυνση χρονικά την τουριστικής περιόδου και χωρικά της τουριστικής ανάπτυξης.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προβολή και αξιοποίηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

- Συντονισμό του σχεδιασμού σε επίπεδο ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ με βασική αρχή την επιδίωξη της παράλληλης, όχι απαραίτητα ισόρροπης αλλά ανάλογα με την ιδιαιτερότητα κάθε ενότητας, ανάπτυξης των χρήσεων και της αποφυγής συγκρούσεων μεταξύ τους και με το περιβάλλον. Αυτό σημαίνει καθορισμό χρήσεων γης, διαμόρφωση οργα-

νωμένων υποδοχέων και παράλληλα περιορισμό/κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αυστηρή τήρηση της σχετικής με τις ακτές νομοθεσίας (Χάραξη-Καθορισμός Αιγιαλού, Παραλίας) στην χωρική εξειδίκευση των πάσης φύσεως κινήτρων (αναπτυξιακού νόμου, πολεοδομικών, κλπ.) με στόχο την υποστήριξη του σχεδιασμού καθώς και στην σύνταξη Δασικού Κτηματολογίου.

Ειδικότερα:

Για τις περιοχές της (Α) κατηγορίας, όπου η πίεση για ανάπτυξη είναι έντονη, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά τον σχεδιασμό μηχανισμοί και εργαλεία συγκέντρωσης (επεκτάσεις, ΠΕΡΠΟ, ΠΟΤΑ, ΠΟΑΠΔ) και παράλληλα τα κάθε μορφής κίνητρα να αποβλέπουν στην αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών και γενικά του τουριστικού προϊόντος.

Για τις περιοχές της (Β) κατηγορίας, ο σχεδιασμός θα πρέπει να βασισθεί σε ειδικές χωροταξικές/περιβαλλοντικές μελέτες που θα καθορίσουν τις χρήσεις γης και τον τρόπο διαχείρισης των φυσικών πόρων. Στόχος η πολυλειτουργικότητα του αγροτικού τομέα, η ανάπτυξη ήπιων (κατά τεκμήριο) μορφών τουρισμού και η προστασία του περιβάλλοντος. Κατά προτεραιότητα θα πρέπει να αντιμετωπισθούν όσες περιοχές προβλέπεται να αποκτήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα μέσω των εκτελούμενων ή προγραμματισμένων έργων (τεχνητές λίμνες, οδικά τουριστικά κυκλώματα), όπως είναι οι περιοχές Σμοκόβου, Συκιάς, Μεσοχώρας, Κάρλας, Κόζιακα, Αργιθέας, Μαυροβουνίου κλπ.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί η περιοχή των εκβολών του Πηνειού ποταμού, όπου λόγω της ευαισθησίας του περιβάλλοντος μεγιστοποιούνται τα δυσμενή αποτελέσματα των οικιστικών πιέσεων (κυρίως β' κατοικία με αυθαίρετη δόμηση). Επιβάλλεται η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος με λεπτομερή σχεδιασμό, κατά τον οποίο θα ληφθούν υπόψη η υπάρχουσα κατάσταση, η κείμενη νομοθεσία, οι κατευθύνσεις του παρόντος και οι προτάσεις των μελετών που έχουν εκπονηθεί για την περιοχή. Βασική επιδίωξη είναι, να θεσμοθετηθούν χρήσεις και όροι το συντομότερο και να εξασφαλιστεί η τήρηση τους και μέσω της παροχής κινήτρων, δεδομένου ότι η διαιώνιση των σημερινών προβλημάτων οδηγεί σε ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης του περιβάλλοντος.

Γ.2.4.3 Βιομηχανία - Βιοτεχνία

Η πολιτική σ' ότι αφορά την χωρική οργάνωση του τομέα, πρέπει να κατατείνει στην εξυγίανση της υπάρχουσας κατάστασης, στην αποτροπή της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων και στη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων μεταποίησης σε περιορισμένης έκτασης οργανωμένες περιοχές. Εξαίρεση μπορεί να υπάρξει για τις βιομηχανικές μονάδες που έχουν σχέση με την τοπική αγροτική παραγωγή και συνεπώς θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα χωροθέτησής τους κατ' αντιστοιχία. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει:

- Να αξιοποιηθούν πλήρως οι υπάρχοντες υποδοχείς (πολεοδόμηση, έργα υποδομής)
- Να εξευρεθούν νέοι, είτε με βάση τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις, είτε με βάση το μοντέλο οργάνωσης του χώρου (άξονες και κέντρα ανάπτυξης). Εφόσον στην ευρύτερη περιοχή των τεσσάρων μεγάλων πόλεων οι ήδη υπάρχουσες χρήσεις δημιουργούν σύγκρουση, σκόπιμο είναι να αναζητηθούν χώροι στην περιοχή των αντίστοιχων εξαρτημένων κέντρων 3ου επιπέδου και ιδίως όσων χαρακτηρίζονται ως παροχής εξυπηρετήσεων (Τύρναβος, Βελεστίνο, Παλαμάς, Φαρκαδώνα).
- Να εξειδικευτούν χωρικά τα κίνητρα που αφορούν στον τομέα σύμφωνα με την πολιτική αυτή.

Εκτιμήσεις για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών ανά νομό:

Στο Ν. Μαγνησίας, που έχει ιδιαίτερα ισχυρή βιομηχανική παράδοση υπάρχει ανάγκη καθορισμού νέας ΒΕΠΕ γιατί εκτιμάται ότι στο χρονικό ορίζοντα μιας 5ετίας και το παράρτημα της ΒΙΠΕ θα έχει κορεσθεί. Η περιοχή στην παράκτια ζώνη του Αλμυρού, όπου παρατηρείται συγκέντρωση μονάδων, διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη στα όρια του νομού, με την προϋπόθεση να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία περιοχής οικολογικού ενδιαφέροντος στον Όρμο Σούρπης.

Σε πρώτη φάση απαιτείται για τη δημιουργία της ΒΕΠΕ έκταση της τάξης των 2000 στρμ., η οποία διατίθεται. Θα πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι στα όρια του Ν. Μαγνησίας είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εξευρεθεί και άλλη περιοχή για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών του τομέα που θα απαιτήσουν άλλα 3000 στρμ.

Κατά συνέπεια πρέπει παράλληλα να δρομολογηθεί η απελευθέρωση και επαναξιοποίηση του 50% περίπου της έκτασης της (Α΄) ΒΙΠΕ που δεσμεύεται από νεκρά βιομηχανικά κελύφη μονάδων που επλήγησαν κατά την πρόσφατη κρίση του τομέα και έκτοτε παραμένουν εκτός λειτουργίας.

Σ' ότι αφορά ειδικά τις βιοτεχνίες, με την ολοκλήρωση των έργων υποδομής στο ΒΙΟΠΑ, η μετεγκατάσταση ακόμα και σε υποχρεωτική βάση των οχλουσών μονάδων που λειτουργούν μέσα στον αστικό ιστό του Π.Σ. Βόλου, θα συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας του τομέα και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Με το σημερινό προγραμματισμό προβλέπεται η οργάνωση έκτασης περίπου 1.000 στρμ. που καλύπτουν τις ανάγκες για την επόμενη 5ετία. Εκτιμάται όμως ότι η κάλυψη μακροπρόθεσμα των αναγκών του Π.Σ. Βόλου θα απαιτήσει πρόσθετες εκτάσεις 2.000 στρεμμάτων περίπου.

Στο Ν. Λάρισας, απαιτείται διερεύνηση της δυνατότητας επέκτασης της υπάρχουσας ΒΙΠΕ ή δημιουργία νέας, (βάσει εκτίμησης να κορεστεί στο χρονικό ορίζοντα της επόμενης 5ετίας). Η κάλυψη των αναγκών σε ορίζοντα 10ετίας εκτιμάται ότι θα απαιτήσει επέκταση τουλάχιστον 2000 στρεμμάτων. Μακροπρόθεσμα η οργάνωση του τομέα θα απαιτήσει επιπλέον της υπάρχουσας ΒΙΠΕ, συνολικά έκταση 5000 στρεμμάτων για την κάλυψη των τοπικών αναγκών, λαμβάνοντας υπόψη ότι, το μεγαλύτερο μέρος των βιομηχανικών μονάδων του Π.Σ. Λάρισας βρίσκεται εκτός οργανωμένων υποδοχέων και ότι υπάρχει η προοπτική μετεγκατάστασης κάποιων από αυτές,

Για την εξυγίανση του αστικού ιστού από οχλούσες βιοτεχνίες θα απαιτηθεί επίσης έκταση ΒΙΟΠΑ τουλάχιστον 5000 στρεμμάτων για την κάλυψη σταδιακά των σημερινών αλλά και των μελλοντικών αναγκών.

Εκτιμάται ότι οι ανάγκες της ζώνης Καρδίτσας-Τρικάλων σε έκταση οργανωμένου χώρου είναι της τάξης των 5.000 στρμ. σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Η υπάρχουσα ΒΙΠΕ αναμένεται να καλύψει μέρος των αναγκών εφόσον αποκτά συγκριτικά πλεονεκτήματα με πρόοδο των οδικών έργων και την εφαρμογή μέτρων οργάνωσης του τομέα.

Για την εξυγίανση των οικιστικών κέντρων Τρικάλων και Καρδίτσας, θα πρέπει να οργανωθούν επίσης τα επόμενα

χρόνια, Βιοτεχνικά Πάρκα συνολικής έκτασης περίπου 3.000 στρεμμάτων σε κάθε πόλη. Η προγραμματιζόμενη από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων χωροθέτηση οργανωμένου υποδοχέα στην περιοχή της Φαρκαδώνας, στον άξονα Τρικάλων - Λάρισας, αναμένεται να ικανοποιήσει μέρος των παραπάνω αναγκών και εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις του τομέα.

Γ.2.4.4 Εμπόριο

Εκτιμάται ότι η υλοποίηση του προγραμματισμένου «Εμπορευματικού Κέντρου Θεσσαλίας» στον άξονα ανάπτυξης Λάρισας - Βόλου, θα φέρει σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη του τομέα. Για την ολοκλήρωση του σχεδιασμού, απαιτείται επίσης ο προγραμματισμός εμπορευματικών κόμβων για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Καρδίτσας και των Τρικάλων.

Γ.2.4.5 Εξόρυξη

Πρέπει να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της αξιοποίησης των μαρμαροφόρων κοιτασμάτων που αποτελούν σημαντικό πόρο για την περιφέρεια με αυστηρή όμως τήρηση της υπάρχουσας νομοθεσίας και ως προς τον τρόπο εκμετάλλευσης και ως προς την προστασία του περιβάλλοντος. Στα πλαίσια του σχεδιασμού θα πρέπει να θεσμοθετηθούν ειδικά μέτρα και περιορισμοί, σε περιοχές όπου το ιδιαίτερης αξίας φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον συνηγορεί υπέρ της ανάπτυξης χρήσεων (τουρισμός - β΄ κατοικίας υψηλού επιπέδου) που εκ των πραγμάτων έρχονται σε σύγκρουση με την εν λόγω χρήση, (τέτοια περιοχή είναι το Πήλιο), με στόχο να εξασφαλιστεί η προτεραιότητα διαφύλαξης του τοπίου.

Οι παραπάνω κατευθύνσεις αφορούν και την εξόρυξη βιομηχανικών ορυκτών.

Κρίνεται αναγκαία η διερεύνηση/παροχή δυνατότητας αξιοποίησης των φυσικών πόρων της Περιφέρειας σε:

- Κοιτάσματα λιγνίτη στις περιοχές Δομένικου και Αμουρίου Ελασσόνας Ν. Λάρισας
- Γεωθερμικά Πεδία ανατολικά των Σοφάδων Ν. Καρδίτσας
- Ιαματικών πηγών Σμοκόβου, Κτημένης, Μακρυράχης Ν. Καρδίτσας, Κόκκινου Νερού Ν. Λάρισας κ.ά.

Επιβάλλεται η εξόρυξη αδρανών να περιορισθεί εντός των καθορισμένων ανά νομό λατομικών ζωνών. Κατά συνέπεια τα λατομεία αδρανών που λειτουργούν νόμιμα, εκτός των λατομικών ζωνών, με την οριστική λήξη των αδειών εκμετάλλευσης τους πρέπει να καταργηθούν.

Γ.2.4.6 Αγροτικές χρήσεις γης

Γεωργική γη πρώτης προτεραιότητας

Οι αρδευόμενες εκτάσεις και οι λοιπές περιοχές γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας της περιφέρειας, που το μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας τους αποτελεί ενιαία ζώνη, περιλαμβάνουν:

- Το σύνολο των πεδινών εκτάσεων του Θεσσαλικού κάμπου που προσφέρονται για γεωργική χρήση, ανεξάρτητα αν σήμερα αρδεύονται.
- Την παραποτάμια ζώνη της Ελασσόνας.
- Την περιοχή με τις δενδρώδεις καλλιέργειες στην Αγιά
- Τις ζώνες του Πηλίου με δενδρώδεις καλλιέργειες, από Πουρί μέχρι Μούρεσι στο Ανατολικό Πήλιο και από Δράκεια μέχρι Νεοχώρι στο Κεντρικό Πήλιο καθώς και την παραλιακή ζώνη από Αγριά μέχρι Κορόπη στον Παγασητικό.
- Την ζώνη κηπευτικών και οπωροφόρων στο Δ. Αισωνίας από τα σύνορα του Δ.Δ. Σέσκλου, ανατολικά, μέχρι τα όρια του Δ. Βόλου.
- Την πεδινή περιοχή (προέκταση του Θεσσαλικού κάμπου) Βελεστίνου, Ν. Αγχιάλου, Βράχου, Αλμυρού, Σούρπης.
- Άλλες μικρότερες εκτάσεις, όπου παράγονται «προϊόντα ποιότητας» (Ονομασίας Προέλευσης, Βιολογικά, κλπ.)

Ο Θεσσαλικός κάμπος, είναι και πρέπει να παραμείνει, μία από τις σημαντικότερες γεωργικές περιοχές της Χώρας, στις οποίες υπάρχουν οι προϋποθέσεις άσκησης «αποτελεσματικής γεωργίας». Η αειφόρος διαχείριση του φυσικού αυτού πόρου, αποτελεί πρώτη προτεραιότητα όχι μόνο περιφερειακής αλλά και εθνικής σημασίας

Γι' αυτό επιβάλλεται:

- η ανάπτυξη των άλλων χρήσεων, να γίνεται πλέον κατά τρόπο οργανωμένο, κατά κύριο λόγο στις περιοχές των πόλων και αξόνων ανάπτυξης και σε κατάλληλα σχεδιασμένους υποδοχείς όπως τα σχέδια πόλεων, οι ειδικές περιοχές ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ), οι ΒΙΠΕ τα ΒΙΟΠΑ κ.λπ. Εξυπακούεται ο παράλληλος περιορισμός/κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης (πλην όσων εξαιρέσεων αναφέρονται ανά τομέα).

Η «επιλογή» των τμημάτων της γεωργικής γης που θα κριθεί απαραίτητο να αλλάξουν χρήση θα πρέπει να γίνεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθορίζουν την ποιότητα κάθε περιοχής. Για οποιαδήποτε δραστηριότητα (αγροτική, τουριστική, βιομηχανική, οικιστική, κλπ.) θα πρέπει να ζητείται οπωσδήποτε γνωμοδότηση της αρμόδιας ΝΕΧΩΠ. ανεξάρτητα από το μέγεθος του έργου ή της μονάδας που θα κατασκευαστεί.

- η αντιμετώπιση του ιδιοκτησιακού προβλήματος με σταδιακή καθιέρωση μέτρων που θα καθιστούν ασύμφορη την κατοχή της γεωργικής γης Α΄ προτεραιότητας από μη κατ' επάγγελμα αγρότες.

Στόχος είναι η μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων των προγραμματισμένων /προτεινόμενων επενδύσεων στον τομέα και κατά συνέπεια θα πρέπει να ελέγχεται συνεχώς η αποτελεσματικότητα των μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση.

Παράλληλα συνιστάται η δημιουργία «τράπεζας αγροτικής γης» που θα διαχειρίζεται εκτάσεις που δεν ανήκουν σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

- η εφαρμογή μεθόδων και η υλοποίηση έργων περιβαλλοντικής εξυγίανσης των πεδινών εδαφών όπως τα προγράμματα απονιτρορύπανσης, ο προσδιορισμός ζωνών καλλιέργειας βαμβακιού με κριτήριο την εφαρμογή αγροτοπεριβαλλοντικών δράσεων, και άλλα. Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε περιοχές όπου για πολλά χρόνια κυριαρχεί η καλλιέργεια του βαμβακιού.
- η υλοποίηση των έργων που θα καλύψουν το υδατικό έλλειμμα της Περιφέρειας και θα συμβάλλουν στην αναβάθμιση των υδατικών πόρων.

Παράλληλα με τα μεγάλης κλίμακας έργα, όπως αυτά της εκτροπής του Αχελώου, της επαναδημιουργίας της λίμνης Κάρλας κλπ, θα πρέπει να προωθηθούν και άλλα μικρότερα, άμεσης απόδοσης, όπως φράγματα (μικρά και μεσαία), λιμνοδεξαμενές και λοιπά έργα με στόχο την συγκράτηση των επιφανειακών νερών και τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων. Ειδικότερα έργα της τελευταίας κατηγορίας με την μορφή διευθέτησης χειμάρρων - φυτοκομικών έργων, που διασφαλίζουν παράλληλα τις ορεινές περιοχές (με έντονες κλίσεις) από φαινόμενα κατολισθήσεων και απόπλυσης του εδάφους, και τις αντίστοιχες πεδινές από πλημμύρες.

• η λήψη μέτρων περιορισμού της σπατάλης του νερού κατά την άρδευση και ιδίως αυτά που αφορούν τον τρόπο ποτίσματος και την κάλυψη με συλλογικά αρδευτικά δίκτυα όλης της γεωργικής γης Α΄ προτεραιότητας. Προτεραιότητα πρέπει να έχουν οι περιοχές μέσα στις οποίες λειτουργούν ήδη συλλογικά αρδευτικά δίκτυα καθώς και αυτές που αρδεύονται συστηματικά από πηγάδια ή ιδιωτικά έργα.

• η ενεργητική προσαρμογή του γεωργικού τομέα στους κανόνες του ανταγωνισμού της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης αγοράς μέσω της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών, της προώθησης της «συμβασιακής γεωργίας» με ποιοτικές προδιαγραφές και γενικά μέσω της μεταστροφής του ενδιαφέροντος απ' την ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων στην εξασφάλιση υψηλής ποιότητας. Σ' ότι αφορά την βαμβακοκαλλιέργεια θα πρέπει η Θεσσαλία με κέντρο την περιοχή της Καρδίτσας, αλλά και της Λάρισας να τύχει ευνοϊκής μεταχείρισης στα πλαίσια του νέου κοινοτικού κανονισμού για την «Κοινή Οργάνωση Αγοράς Βάμβακος» γιατί διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα γι' αυτό το προϊόν σε σχέση με άλλες βαμβακοπαραγωγικές περιφέρειες της Ελλάδας.

• η προστασία και η προώθηση των επωνύμων/τοπικών προϊόντων ποιότητας, που θα ωφελήσει πολλαπλά και την εθνική αλλά και την τοπική οικονομία ιδιαίτερα στην προσπάθεια ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στις ορεινές και προβληματικές περιοχές της περιφέρειας. Επιβάλλεται η λήψη μέτρων αποτροπής της αλλαγής χρήσης, στις ιδιοκτησίες/μικροπεριοχές, όπου παράγονται τα παραπάνω προϊόντα. Απαιτείται η κτηματογράφηση των περιοχών αυτών και κατά προτεραιότητα η σύνταξη αμπελουργικού κτηματολογίου όπου παράγονται κρασιά VQPRD (περιοχές Ραψάνης, Αγχιάλου και Μεσενικόλα) καθώς και στις περιοχές όπου παράγονται Τοπικοί Οίνοι (Τυρνάβου και Κρανιάς Ολύμπου).

• η υποστήριξη της παραγωγής «Βιολογικών» προϊόντων (περιλαμβανομένων των κτηνοτροφικών), κατά προτεραιότητα στις εκτεταμένες περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος, όπως είναι οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να επιδιωχθεί η καθιέρωση μεθόδων συμβατών/φιλικών προς το περιβάλλον.

Κτηνοτροφία

Η κτηνοτροφία αποτελεί σημαντικό παράγοντα - διέξοδο για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της Θεσσαλίας. Η χρήση σε μη εντατική μορφή θεωρείται καταρχήν συμβατή με τις προβλεπόμενες στο σύνολο του χώρου της Περιφέρειας, εκτός από τις περιοχές όπου προβλέπεται έντονη οικιστική - τουριστική ανάπτυξη.

Εντούτοις σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο προκύπτει η ανάγκη καθορισμού ζωνών όπου οι παραπάνω δραστηριότητες θα ασκούνται κατά προτεραιότητα, παράλληλα με άλλες συμβατές χρήσεις. Οι ζώνες αυτές προτείνεται να χαρακτηριστούν ως ευρύτερες περιοχές αναζήτησης ΠΟΑΠΔ κτηνοτροφίας. Η προτεινόμενη ρύθμιση πρέπει να συνδυαστεί με τον προγραμματισμό της Περιφέρειας που προβλέπει την δημιουργία πιλοτικών κτηνοτροφικών πάρκων και την εξειδίκευση-θεσμοθέτηση κινήτρων/ περιοριστικών μέτρων που θα αποβλέπουν στην εγκατάσταση/μετεγκατάσταση των μονάδων στις περιοχές αυτές. Κατά προτεραιότητα επιδιώκεται η μετεγκατάσταση μονάδων που η λειτουργία τους προκαλεί σύγκρουση χρήσεων.

Καταρχήν κατάλληλες είναι οι περιοχές όπου ήδη υπάρχει κτηνοτροφική δραστηριότητα και δεν προβλέπεται ανάπτυξη άλλων ασύμβατων χρήσεων. Τέτοιες είναι ανά Νομό:

• Η περιοχή του οροπεδίου βόρεια της Ελασσόνας και η περιοχή των Δήμων Νέσσωνος και Λακέρειας στο Ν. Λάρισας

• Οι υπώρειες της Όθρυος και η περιοχή μεταξύ Καναλίων - Κεραμιδίου του Β.Δ. Πηλίου στο Ν. Μαγνησίας

• Οι υπώρειες της Πίνδου νότια της Καρδίτσας στο Ν. Καρδίτσας.

• Οι ημιορεινή περιοχή στα Αντιχάσια Όρη Β.Α. των Τρικάλων στο Ν. Τρικάλων.

Όσον αφορά την εγκατάσταση μονάδων εσταυλισμένης κτηνοτροφίας στην Γ.Γ.Α.Π., δεν θεωρείται κατ' αρχήν ασύμβατη. Θα πρέπει όμως για την χωροθέτηση να λαμβάνονται υπόψη, εκτός από την σχετική νομοθεσία, οι κατευθύνσεις του παρόντος (προβλεπόμενη ανάπτυξη άλλων χρήσεων, γνωμοδότηση αρμόδιας ΝΕΧΩΠ κλπ.)

Ιχθυοκαλλιέργειες

Στα πλαίσια των προτάσεων του Περιφερειακού Πλαισίου για τις παράκτιες περιοχές, δυνατότητα χωροθέτησης ιχθυοκαλλιεργειών φαίνεται να υπάρχει μόνο στο Νότιο άκρο της Γ΄ ενότητας (Νοτιοδυτικά παράλια Δ. Σηπιάδος).

Ειδική περίπτωση αποτελεί η περιοχή του Δέλτα του Πηνειού ποταμού στην Α΄ ενότητα όπου σύμφωνα και με τη σχετική μελέτη («Βελτίωσης και Αξιοποίησης των Εκβολών του Πηνειού Ποταμού» - ΚΕΔ '98) σκόπιμη κρίνεται η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών παραδοσιακής μορφής (διβάρια) καθώς και οστρακοκαλλιεργειών - ιχθυοκαλλιεργειών σε κατάλληλες θαλάσσιες ζώνες, χωρίς χερσαίες εγκαταστάσεις, με εξυπηρέτηση από το αλιευτικό καταφύγιο Στομίου.

Γ.2.5 Προστασία του περιβ/λοντος-Διαχείριση του φυσικού αποθέματος (Διάγραμμα 5)

Περιοχές προστασίας

Η επιφάνεια που καλύπτουν οι εκτάσεις των θεσμικά προστατευόμενων περιοχών στη Θεσσαλία είναι μικρή και δεν διασφαλίζει την προστασία της φύσης. Είναι επομένως απαραίτητη η αύξηση του αριθμού των προστατευόμενων περιοχών, αλλά και της έκτασης που περιλαμβάνει η κάθε περιοχή. Η δημιουργία του Εθνικού Καταλόγου Natura 2000 εντάσσεται στο πλαίσιο αυτής της κατεύθυνσης. Θα ήταν σκόπιμο στη φάση ολοκλήρωσης του Δικτύου αυτού να εξετασθεί η δυνατότητα ένταξης στον Εθνικό κατάλογο και άλλων περιοχών που θεωρούνται σημαντικές.

Επείγει η ολοκλήρωση του Προγράμματος Natura 2000 με στόχους αφενός την προστασία του συνόλου των περιοχών αυτών και αφετέρου την παροχή κατευθύνσεων για τον σχεδιασμό σε επίπεδο ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ. Στην πολιτική διαχείρισης των περιοχών αυτών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι, ο αποκλεισμός των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ακόμα και των πιο παραδοσιακών μορφών, θα επιδρούσε δυσμενώς στη φύση και δεν συγκαταλέγεται στις σύγχρονες πολιτικές διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών. Αντίθετα, η παραμονή του ανθρώπου στην ύπαιθρο και η συμβολή της δραστηριότητάς του στη διαχείριση του περιβάλλοντος είναι ιδιαίτερα επιθυμητές.

Πίνακας Γ.2.5-1.Α' Περιοχές του Εθνικού Καταλόγου Natura 2000[1]

Νομός	Κωδικός	Ονομασία	Κατηγορία θεσμοθετημένης προστασίας[2]
Καρδίτσας	GR 1410001	Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού	ΖΟΕ
Καρδίτσας	GR 1410002	Άγραφα	_
Λάρισας	GR 1420001	Κάτω Όλυμπος	_
Λάρισας	GR 1420003 (SPA)	Αισθητικό Δάσος Όσσας	ΑΔ, ΖΟΕ
Λάρισας - Μαγνησίας	GR 1420004	Κάρλα-Μαυροβούνι-Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου	_
	GR 1420006 (SPA)	Όρος Μαυροβούνι	
Λάρισας	GR 1420005 (SPA)	Αισθητικό Δάσος Κοιλάδας Τεμπών	ΑΔ, ΤΙΦΚ
Μαγνησίας	GR 1430001	Όρος Πήλιο	ΤΙΦΚ
Μαγνησίας	GR 1430002	Κουρί Αλμυρού	ΑΔ
Μαγνησίας	GR 1430003	Σκιάθος: Κουκουναριές	ΤΙΦΚ, ΑΔ
Μαγνησίας	GR 1430004	Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου – Βορείων Σποράδων – Ανατολική Σκόπελος	ΕΘΠ, ΔΜΦ, BAR
	GR 1430005 (SPA)	Νησιά Κυρά Παναγιά, Πιπέρι, Ψαθούρα και γύρω νησίδες	
Τρικάλων	GR 1440001	Ασπροπόταμος	_
Τρικάλων	GR 1440002	Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)	_
Τρικάλων	GR 1440003	Αντιχάσια Όρη - Μετέωρα	ΤΙΦΚ, ΔΜΦ, UN
	GR 1440005 (SPA)	Ποταμός Πηνειός – Αντιχάσια Όρη	
Λάρισας	GR 1440004	Στενά Καλαμακίου	_

[1]Αναφέρονται όσες περιοχές θεωρείται ότι ανήκουν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, αν και σε κάποιες περιπτώσεις τμήματά τους βρίσκονται έξω από τα όρια της Περιφέρειας. Ανάλογα δεν αναφέρονται όσες περιοχές «ανήκουν» σε όμορες Περιφέρειες παρά το γεγονός ότι τμήμα τους βρίσκεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

[2]Κατά κανόνα κάθε κατηγορία έχει διαφορετικά όρια, ανάλογα με το αντικείμενό της, όλες πάντως αφορούν την ευρύτερη περιοχή της αντίστοιχης Natura.

Πίνακας Γ.2.5-1.Β' Άλλες σημαντικές περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος

Νομός	Περιοχή	Κατηγορία (πρόγραμμα) καταγραφής
Καρδίτσας	**Λουτρά Σμόκοβου**	**COR**
Λάρισας	**Δέλτα Πηνειού και κοιλάδα Τεμπών**	**ΝΑΤ ΕΠ., COR, IBA**
Λάρισας / Μαγνησίας	**Ταμιευτήρες Κάρλας**	**_**
Λάρισας	**Στενό Ροδιάς Τυρνάβου**	**COR**
Λάρισας	**Ποταμός Ενιπεύς Φαρσάλων**	**COR**
Λάρισας	**Ύψωμα Γεντίκι**	**COR**
Λάρισας	**Μάτι Τυρνάβου**	**COR**
Λάρισας	**Λιβάδια Τερψηθέας**	**COR**
Λάρισας	**70 οικισμοί, μεταξύ Λάρισας, Φαρσάλων και Κάρλας σημαντικοί για το φώλιασμα του κιρκινεζιού**	**_**
Λάρισας	**Παραποτάμια δάση Πηνειού**	**_**
Μαγνησίας	**Όρμος Σούρπης, Στόμιο Μαγνησίας**	**ΝΑΤ ΕΠ., COR, IBA**
Μαγνησίας	**Βουνά Γκούρας Μαγνησίας**	**COR, IBA**
Τρικάλων	**Πέρασμα αρκούδας – Σήραγγα Μετσόβου**	**_**
Τρικάλων	**Αθαμανικά όρη**	**IBA**

Σημείωση:

ΝΑΤ. ΕΠ.:Επιστημονικός Κατάλογος NATURA 2000.

COR. : Καταγραφή Προγράμματος CORINE.

SPA: Περιοχή ειδικής προστασίας που διέπεται από την κοινοτική οδηγία για τα πουλιά και τους οικοτόπους τους 79/409/ ΕΟΚ.

IBA: Περιοχή σημαντική για τα πουλιά της Ευρώπης

ΕΘΠ: Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο

ΑΔ: Αισθητικό Δάσος

ΤΙΦΚ: Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

ΔΜΦ: Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης

ΖΟΕ: Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου

UN: Περιοχή που έχει χαρακτηριστεί από την UNESCO ως τόπος Παγκόσμιας κληρονομιάς.

BAR: Περιοχή που προστατεύεται από τη σύμβαση της Βαρκελώνης

Υδάτινοι πόροι

Στο Θεσσαλικό Κάμπο παρατηρείται σοβαρή υποβάθμιση των υδατικών πόρων, επιφανειακών και υπόγειων εξαιτίας, της υπερεκμετάλλευσης του νερού, τη στρεβλή ανάπτυξη καθώς και τις ακατάλληλες μεθόδους άρδευσης. Επιπλέον και το κυριότερο, το μεγαλύτερο μέρος των εκτάσεων αρδεύονται από ιδιωτικές γεωτρήσεις, πολλές από τις οποίες είναι παράνομες.

Το πρόβλημα εκτός από την γεωργία αφορά το περιβάλλον και κατά συνέπεια τον τουρισμό και γενικότερα την ανάπτυξη της Περιφέρειας. Ιδίως κατά τους θερινούς μήνες, τα εξαρτώμενα από τα επιφανειακά ύδατα οικοσυστήματα, αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν ο Πηνειός (ιδίως στο κάτω τμήμα), η Λίμνη Πλαστήρα κλπ.

Στην αντιμετώπιση του προβλήματος αναμένεται να συμβάλει αποφασιστικά το έργο της εκτροπής του Αχελώου. Ανάμεσα στους στόχους του έργου αυτού είναι η ύδρευση οικιστικών συγκροτημάτων όπως ο Βόλος και η Λάρισα, η άρδευση 2,4 εκατομμυρίων στρεμμάτων στη Θεσσαλική Πεδιάδα και η αύξηση του υδάτινου δυναμικού του Πηνειού ποταμού, που θεωρείται ότι θα βελτιώσει την ποιότητα και την ποσότητα των υπόγειων υδροφοριών.

Ο θεωρητικός αντίλογος για τη σκοπιμότητα του έργου αυτού είναι ότι με την ορθή εκμετάλλευση των υπαρχόντων φυσικών πόρων της Θεσσαλίας, την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων καλλιεργητικών μεθόδων, την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και την παράλληλη βελτίωση του υπάρχοντος αρδευτικού δικτύου, η εξοικονόμηση νερού θα αντισταθμίσει τις υπερβάλλουσες ανάγκες της Θεσσαλίας. Εκτιμάται ότι, η σύνθεση των δύο απόψεων είναι απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστούν θετικά αποτελέσματα.

Παράλληλα προτείνεται η δημιουργία Συστήματος Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων της Θεσσαλίας προκειμένου να καταστεί δυνατή η παρακολούθηση των χωροχρονικών τους μεταβολών καθώς και η πρόβλεψη της μελλοντικής εξέλιξης αυτών των μεγεθών. Ο έλεγχος της ρύπανσης των νερών στη λεκάνη απορροής του Πηνειού, των παραποτάμων του και γενικά των υδάτινων επιφανειών (τεχνητές λίμνες κλπ.) όπως και του Παγασητικού Κόλπου, είναι απαραίτητος γιατί εκτός από τα γεωργικά απόβλητα δέχονται και αστικά λύματα καθώς και βιομηχανικά απόβλητα. Απαιτείται προγραμματισμός/υλοποίηση εγκατάστασης μονάδων τριτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων, στις μεγαλύτερες πόλεις τουλάχιστον και δευτεροβάθμιας σε όσες άλλες πληρούν τις προϋποθέσεις που τέθηκαν σύμφωνα με την σχετική οδηγία της ΕΟΚ. Παράλληλα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα η ρύπανση που προέρχεται από τις βιοτεχνίες και τις βιομηχανίες που είναι χωροθετημένες σε μικρή απόσταση από τις όχθες.

Γ.2.6 Μεταφορική υποδομή (Διάγραμμα 6)

Γ.2.6.1 Οδικό δίκτυο

Το οδικό δίκτυο της περιφέρειας κατηγοριοποιείται σε δύο επίπεδα: υπερτοπικό και τοπικό.

Στο υπερτοπικό επίπεδο κατατάσσονται οι κλάδοι που συνδέουν την περιφέρεια με τα μεγάλα κέντρα ανάπτυξης (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) και τις όμορες περιφέρειες αλλά και τα τέσσερα Νομαρχιακά Κέντρα μεταξύ τους.

Στο Τοπικό επίπεδο κατατάσσονται οι κλάδοι που εξυπηρετούν τις επικοινωνίες μεταξύ των βαθμίδων του οικιστικού δικτύου και συγκεκριμένα των κέντρων 3ου επιπέδου με τις ζώνες ανάπτυξης από τις οποίες εξαρτώνται, των εδρών ΟΤΑ με τα αντίστοιχα κέντρα 3ου επιπέδου και τους εξαρτώμενους από αυτές οικισμούς 5ου επιπέδου, αλλά και ειδικές κατηγορίες του χώρου (ορεινές ενότητες, τουριστικά κυκλώματα, βιομ/κές περιοχές κ.λ.π.).

Ο σχεδιασμός του οδικού δικτύου θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει υπόψη του τη δυνατότητα αλληλοεπικάλυψης μεταξύ των διαφόρων βαθμίδων, έτσι ώστε κάθε έργο να εξυπηρετεί περισσότερους από έναν στόχους. Αυτό θα πρέπει να γίνεται στο μέτρο του δυνατού, χωρίς να ανατρέπεται η ιεράρχηση του οδικού δικτύου (και κατά συνέπεια τα χαρακτηριστικά) που αποσκοπεί στην υποστήριξη των αναπτυξιακών επιλογών και της χωρικής δομής.

Τα κύρια οδικά έργα για την περιφέρεια σε υπερτοπικό επίπεδο είναι δύο:

• Ο αυτοκινητόδρομος Β/Ν (ΠΑΘΕ). Το έργο συνδέει την Περιφέρεια με τους κύριους πόλους υπερτοπικής σημασίας της Χώρας (Αθήνα-Θεσσαλονίκη) και συνεπώς με τα Διεθνή κέντρα ανάπτυξης. Το τμήμα αυτού που διέρχεται από την περιφέρεια, ταυτίζεται με τον άξονα ανάπτυξης του Ανατολικού τμήματος και αποτελεί σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα της αντίστοιχης ζώνης.

• Ο προγραμματισμένος αυτοκινητόδρομος Παναγιά-Βόλος/Λαμία (Ε65). Το έργο είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της περιφέρειας (αναβάθμιση του ρόλου της σε εθνικό επίπεδο) ενώ παράλληλα θα συμβάλλει στην ανάπτυξη του Δυτικού τμήματός της και την άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Παρά το γεγονός ότι ο σχεδιασμός σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, αναγνωρίζει τη σημασία του έργου, οι διατιθέμενοι πόροι στα πλαίσια του Γ΄ ΚΠΣ καθιστούν αμφίβολη την ολοκλήρωση του μέχρι το 2006. Εάν δεν εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση του συνόλου του έργου, με τη μορφή αυτοκινητοδρόμου, προτείνεται:

- να κατασκευαστεί οπωσδήποτε το τμήμα Παναγιά-Τρίκαλα-Καρδίτσα-Λαμία με τη μορφή αυτοκινητοδρόμου.

- να βελτιωθούν οι υπάρχουσες συνδέσεις Καρδίτσα-Λάρισα, Τρίκαλα-Λάρισα, έτσι ώστε να αποκτήσουν χαρακτηριστικά εθνικής οδού (1,5+1,5 λωρίδες). Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στο έργο, καθότι δεν αποτελεί μόνον εναλλακτική λύση («προσωρινή», μέχρι την ολοκλήρωση της Ε65), αλλά κρίνεται απαραίτητο για την υποστήριξη του μοντέλου ανάπτυξης που επελέγη (βλ. Διάγραμμα 2).

Για την πλήρη κάλυψη των αναγκών της περιφέρειας, θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα έργα που εκτελούνται ή να ενταχθούν νέα (όπως προκύπτουν και απ' τον σχεδιασμό των όμορων περιφερειών) έτσι ώστε να αναβαθμιστούν οι δρόμοι που εξυπηρετούν την επικοινωνία της με τις όμορες Περιφέρειες. Σημαντικοί για τον σκοπό αυτό θεωρούνται οι κλάδοι:

• Λάρισας-Τυρνάβου-Ελασσόνας-Κοζάνης

• Τρικάλων-Πύλης-Ελάτης-Μεσοχώρας-Άρτας

• Καρδίτσας-Μούχας-Νεράϊδας-Ε.Ο. Καρπενησίου/Αγρινίου

• Καρδίτσας-Μουζακίου-Αργιθέας-Καρυάς-Συκιάς-Άρτας

Σε τοπικό επίπεδο θα πρέπει να επιδιώκεται η περαιτέρω βελτίωση των χαρακτηριστικών, των κλάδων που εξυπηρετούν τις επικοινωνίες μεταξύ των ανωτέρω βαθμίδων του οικιστικού δικτύου και κυρίως στον τομέα της ασφάλειας. Παραμένουν σημαντικές οι υπάρχουσες συν-

δέσεις (όπως οι Π.Ε.Ο. «Λάρισα - Βόλος», «Νέο Μοναστήρι - Καρδίτσα - Τρίκαλα - Καλαμπάκα», κλπ.) και δεν «αντικαθίστανται» από τους προηγούμενους υπερτοπικούς άξονες. Βασική αρχή του σχεδιασμού στο επίπεδο αυτό πρέπει να είναι η παράκαμψη των οικιστικών κέντρων.

Στις ορεινές περιοχές θα πρέπει να αντιμετωπισθούν, οι ελλείψεις σύνδεσης εδρών ΟΤΑ με τα αντίστοιχα οικιστικά κέντρα ανωτέρου βαθμού, καθώς και οι ελλείψεις σύνδεσης των οικισμών 5ου επιπέδου με τις αντίστοιχες έδρες ΟΤΑ.

Παράλληλα για την ανάπτυξη των μειονεκτικών αυτών περιοχών, θα πρέπει να επιδιώκεται η δημιουργία τουριστικών κυκλωμάτων, σύμφωνα και με τα πορίσματα που θα προκύψουν από τις μελέτες για τους ορεινούς όγκους της Πίνδου και του Ολύμπου, και η σύνδεσή τους με τα κέντρα και το βασικό οδικό δίκτυο της περιφέρειας. Κύριος σκοπός των κυκλωμάτων αυτών είναι η ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Επιβάλλεται η αξιοποίηση των υπαρχουσών χαράξεων με βελτιώσεις που να αποσκοπούν στην ασφάλεια και όχι στην ταχύτητα.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται, και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ανάλογα, ο προγραμματισμένος δρόμος που θα συνδέσει παραλιακά τους νομούς Λάρισας και Μαγνησίας, καθώς και αυτός που θα συνδέει την Πύλη με της Καλαμπάκα, ακολουθώντας τους πρόποδες στην ανατολική πλευρά του όρους Κόζιακα.

Γ.2.6.2 Σιδηροδρομικό δίκτυο

Για την υποστήριξη των στόχων του Χωροταξικού Σχεδίου της περιφέρειας, πέρα απ' την υλοποίηση των προγραμματισμένων απ' τον ΟΣΕ έργων, απαιτείται:

Α. Βραχυπρόθεσμα

• Σταδιακή ανάπτυξη προαστιακού χαρακτήρα δρομολογίων διασύνδεσης Λάρισας-Βόλου με σύγχρονου τύπου οχήματα και πυκνά δρομολόγια. Σε πρώτη φάση αρκεί η υπάρχουσα σιδηροδρομική γραμμή με τοπικού χαρακτήρα βελτιώσεις που θα επιτρέψουν την αύξηση της μέσης ταχύτητας, στη συνέχεια όμως και με βάση τη μελλοντική ζήτηση η γραμμή αυτή θα πρέπει να γίνει διπλή με ηλεκτροκίνηση.

Ανάλογη αντιμετώπιση απαιτείται για το τμήμα Παλαιοφαρσάλου - Καλαμπάκας ώστε να ενισχυθεί η σύνδεση του Δυτικού τμήματος της Περιφέρειας με το Ανατολικό (αλλά και Αθήνα - Θεσ/νίκη).

Β. Μακροπρόθεσμα

• Περαιτέρω αναβάθμιση της γραμμής Παλαιοφάρσαλου-Καλαμπάκας, με ηλεκτροκίνηση και διπλή γραμμή.

• Επέκτασή της γραμμής αυτής εκατέρωθεν ώστε να υπάρξει διασύνδεση των λιμανιών Ηγουμενίτσας-Βόλου (Ηγουμενίτσα-Ιωάννινα-Καλαμπάκα-Παλαιοφάρσαλος-Βόλος) και μάλιστα σύνδεση και του νέου εμπορευματικού λιμανιού Αλμυρού.

• Σύνδεση της παραπάνω γραμμής μ' αυτήν της Δ. Μακεδονίας.

Γ.2.6.3 Λιμάνια και Θαλάσσιες Μεταφορές

Εμπορικά-Επιβατικά-Ειδικά

Η γεωγραφική θέση του λιμανιού του Βόλου, (συνδεδεμένο με το διευρωπαϊκό και κύριο εθνικό οδικό δίκτυο και με το βασικό εθνικό σιδ/δρομικό δίκτυο), καλύπτει τις προϋποθέσεις στήριξης της λειτουργίας της περιφέρειας ως κόμβου δικτύων. Ταυτόχρονα, οι πρόσφατες εξελίξεις στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας - Ε.Ε. διαγράφουν εξαιρετικά ευνοϊκές προοπτικές σχετικά με το ρόλο του. Εκτιμάται ότι πρέπει να αναθεωρηθεί (με βάση τα νέα δεδομένα) ο ρόλος του λιμανιού του Βόλου (που σύμφωνα με το «Σ.Σ. Ανάπτυξης της Συγκοινωνιακής Υποδομής - Ελλάδα 2010» περιορίζεται σε περιφερειακό επίπεδο). Για ν'ανταποκριθεί στις προοπτικές αυτές απαιτείται άμεσα η ολοκλήρωση των προγρ/μένων έργων που θα επιτρέψουν τη λειτουργική του αναβάθμιση τόσο ως εμπορικό εθνικής και διεθνούς εμβέλειας όσο και ως το κύριο επιβατικό, τουριστικό και αλιευτικό λιμάνι της περιφέρειας.

Παράλληλα θεωρείται ορθή και επιβεβλημένη η προγραμματισμένη κατασκευή, λιμενικών εγκαταστάσεων στην περιοχή Τσιγκέλι Αλμυρού, στην προοπτική δημιουργίας ειδικού εμπορευματικού λιμανιού που θα λειτουργεί συμπληρωματικά μ' αυτό του Βόλου, αναλαμβάνοντας άμεσα την εξυπηρέτηση των ιδιαίτερα οχλουσών λιμενικών δραστηριοτήτων της περιοχής. Η προτεινόμενη θέση φαίνεται να διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα τόσο χωροταξικού (γειτνίαση με προτεινόμενη ΒΕΠΕ και ιδιωτικές λιμενικές εγκαταστάσεις μεγάλων βιομηχανικών μονάδων, δυνατότητα σύνδεσης με κύρια δίκτυα υποδομών, κλπ) όσο και τεχνικού χαρακτήρα (φυσικός όρμος, βάθη, κλπ). Απαιτείται άμεσα η ανάθεση ειδικής μελέτης με στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου λιμενικού συστήματος στην ευρύτερη περιοχή, που θα περιλαμβάνει και τις ιδιωτικές λιμενικές εγκαταστάσεις που ήδη λειτουργούν, προκειμένου να υπάρξει έγκαιρα ο προγραμματισμός των αναγκαίων έργων μακροχρόνιας προοπτικής.

Η επέκταση του επιβατικού και τουριστικού τμήματος στο λιμάνι του Βόλου θα επιτρέψει παράλληλα την εκτέλεση έργων αναβάθμισης της ποιότητας ζωής στην πόλη του Βόλου, που αποτελεί σημαντικό επίσης στόχο του χωροταξικού σχεδιασμού, αφού θα διευκολύνει την ένταξη σημαντικού τμήματος του θαλάσσιου μετώπου στον αστικό ιστό, επιτρέποντας μάλιστα την επέκταση των κεντρικών λειτουργιών της πόλης που σήμερα ασφυκτιούν.

Ο ρόλος των άλλων εμπορικών/επιβατικών λιμανιών της περιφέρειας, περιορίζεται στην κάλυψη των αναγκών των νησιών και έχει αντίστοιχη με αυτά σπουδαιότητα. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στον εκσυγχρονισμό των λιμενικών τους εγκαταστάσεων ώστε να μπορέσουν να εξυπηρετήσουν τόσο τα νέας τεχνολογίας -ταχύπλοα σκάφη όσο και γενικότερα την αναμενόμενη αύξηση των αναγκών.

Αλιευτικά καταφύγια

Τα σημαντικότερα αλιευτικά καταφύγια στο ηπειρωτικό τμήμα της περιφέρειας, τα περισσότερα των οποίων χαρακτηρίζονται ως κομβικού χαρακτήρα, είναι από Βορρά προς Νότο: Στομίου (Ν. Λάρισας), Αγιόκαμπου (Ν. Λάρισας), Κεραμιδίου/Αγρελιάς (Ν. Μαγνησίας), Πλατανιάς (Ν. Μαγνησίας), Τρικερίου/Αγ. Κυριακής (Ν. Μαγνησίας), Πτελεού/Πηγάδι (Ν. Μαγνησίας), Βόλου (Ν. Μαγνησίας).

Στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Β. Σποράδων (ν. Μαγνησίας) τα σημαντικότερα αλιευτικά καταφύγια είναι: Σκιάθου (ν. Σκιάθος), Σκοπέλου (ν. Σκόπελος), Γλώσσας (ν. Σκόπελος), Εληός/Ν. Κλίμα (ν. Σκόπελος), Βότση (ν. Αλόννησος).

Στα αλιευτικά καταφύγια των νησιών και του Βόλου που εξυπηρετούνται σήμερα στις λιμενικές εγκαταστάσεις των αντίστοιχων εμπορικών-επιβατικών λιμανιών, χωρίς να διαθέτουν συγκεκριμένο και ειδικά διαμορφωμένο χώρο, επιβάλλεται η εκτέλεση των απαραίτητων έργων μέσα ή σ' επαφή με τις υπάρχουσες λιμενικές εγκαταστάσεις ώστε να δοθεί η δυνατότητα οργάνωσης ενός διακεκρι-

μένου χώρου πρόσφορου για την εξυπηρέτηση των αλιευτικών σκαφών. Στην περίπτωση του Βόλου, ο χώρος αυτός μπορεί να συνδυαστεί (εφόσον λυθούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα) με τις εγκαταστάσεις της ιχθυόσκαλας.

Στα λοιπά, κομβικά ή και μικρότερης σημασίας (που δεν αναφέρονται), σκόπιμο είναι να προγραμματιστούν έργα αναβάθμισης - επέκτασης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ή και χωροθέτησης νέων, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε περιοχής.

Γενικά, στα παράλια της περιφέρειας και τα νησιά, εφόσον προβλέπονται οι χρήσεις τουρισμού - β' κατοικίας, θα πρέπει να συνεκτιμάται η δυνατότητα παράλληλης εξυπηρέτησης σκαφών αναψυχής.

Λιμάνια Σκαφών αναψυχής

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας στερείται αξιόλογων λιμενικών εγκαταστάσεων, εξειδικευμένων στην εξυπηρέτηση σκαφών αναψυχής. Σύμφωνα με τα ισχύοντα για λιμενικές εγκαταστάσεις σκαφών αναψυχής, έχει εγκριθεί η δημιουργία: α) τουριστικού λιμανιού 350 θέσεων στην Σκιάθο β) τουριστικού καταφυγίου στον Ελιό/ Ν. Κλίμα ν. Σκοπέλου.

Σύμφωνα με την μελέτη που ανατέθηκε από τον ΕΟΤ, σχετική με την αξιολόγηση των υφιστάμενων λιμενικών εγκαταστάσεων κάθε είδους σ' όλη την χώρα, προτείνεται για την περιφέρεια επιπλέον των ήδη χωροθετημένων λιμανιών αναψυχής, η δημιουργία Ζωνών, μικρής κλίμακας, για την εξυπηρέτηση Σκαφών Αναψυχής στις Υφιστάμενες Λιμενικές Εγκαταστάσεις (ΖΩ.Σ.Α.Υ.Λ.Ε.) των λιμανιών: Αγιόκαμπου (Ν. Λάρισας), Αγ. Ιωάννου/Ζαγοράς, Μηλίνας/Αργαλαστής και Βόλου (Ν. Μαγνησίας), Λουτρακίου/Γλώσσας και Χώρας (ν. Σκοπέλου) και Πατητηρίου (ν. Αλοννήσου). Επιπλέον: επισημαίνεται η δυνατότητα χωροθέτησης παρόμοιων εγκαταστάσεων και στην περιοχή του Τρίκερι (Κότες ή άλλη θέση) λόγω θέσης και ιδιαίτερα σημαντικής ναυτικής παράδοσης, ενώ σε ότι αφορά τον Βόλο, προτείνεται η δημιουργία εγκαταστάσεων μεγαλύτερης κλίμακας απ' ότι προτείνει η σχετική μελέτη, ή και τουριστικού λιμανιού λόγω του ότι αποτελεί σημαντικό οικιστικό κέντρο, τουριστικό προορισμό, ολυμπιακή πόλη.

2.6.4 Αεροδρόμια και Αεροπορικές Μεταφορές

Σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα, εκτιμάται ότι θα υπάρξει σημαντική αύξηση των αναγκών της περιφέρειας σε αεροπορικές μεταφορές προϊόντων και επιβατών, τακτικών και εποχιακών πτήσεων. Οι αυξημένες αυτές ανάγκες, προτείνεται να καλυφθούν στο χρονικό τουλάχιστον ορίζοντα του Περιφερειακού Πλαισίου, μέσω της αξιοποίησης των τριών υπαρχόντων αεροδρομίων (Σκιάθου, Ν. Αγχιάλου και Λάρισας), των οποίων οι αεροδιάδρομοι είναι επαρκείς. Απαιτείται ολοκλήρωση των ήδη προγραμματισμένων και σε εξέλιξη έργων, με τα οποία δημιουργείται στη Ν. Αγχίαλο ένα σύγχρονο αεροδρόμιο που με επάρκεια μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της ευρύτερης του περιοχής, ενώ αντίστοιχα αναβαθμίζεται και το αεροδρόμιο Σκιάθου. Παράλληλα θα πρέπει να μελετηθεί η επαναλειτουργία σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα του στρατιωτικού αεροδρομίου Λάρισας (η ΥΠΑ το θεωρεί και πολιτικό), ώστε να υπάρξει έγκαιρα ο αναγκαίος προγραμματισμός εκτέλεσης των σχετικών έργων. Επιπλέον της ανάγκης απευθείας σύνδεσης του περιφερειακού αυτού κέντρου με τον διεθνή χώρο επισημαίνεται ότι το αεροδρόμιο της Λάρισας έχει προοπτικές να καλύψει ανάγκες όμορων νομών (εκτός Περιφέρειας), όπως αυτές των Νομών Πιερίας (διεθνής τουριστική κίνηση Ολύμπου) και Κοζάνης.

Παράλληλα εκτιμάται ότι, τοπικές ανάγκες του δυτικού άξονα ανάπτυξης της περιφέρειας (περιοχή Τρικάλων-Καλαμπάκας) μπορούν να καλυφθούν μέσω της δημιουργίας «ιδιωτικού αεροδρομίου» στα πλαίσια του Π.Δ/τος που προωθείται ήδη για θεσμοθέτηση απ' το υπουργείο Συγκοινωνιών.

Η κατασκευή σύγχρονων ελικοδρομίων για την εξυπηρέτηση απομονωμένων/ δυσπρόσιτων/ ή νησιωτικών περιοχών, συμπληρώνει το δίκτυο των αναγκαίων υποδομών στον τομέα των αερομεταφορών. Η χωροθέτηση θα πρέπει να γίνει κατ' αντιστοιχία της προτεινόμενης ιεράρχησης του οικιστικού δικτύου, με προτεραιότητα στους οικισμούς 3ου επιπέδου με αναπτυξιακό ρόλο.

Γ.2.7 Λοιπή τεχνική υποδομή (Διάγραμμα 6)

Γ.2.7.1 Βασική ενεργειακή υποδομή

Ηλεκτρισμός

Εκτιμάται ότι, η σταδιακή ενίσχυση των δικτύων διανομής για να καλυφθούν οι μελλοντικές ανάγκες στις περιοχές που προγραμματίζεται ένταση της αστικής και ιδιαίτερα της βιομηχανικής ανάπτυξης, δεν θα απαιτήσει έργα μεγάλης κλίμακας, δεδομένου ότι με την υπάρχουσα όδευση, οι κεντρικές γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας διασχίζουν τις περιοχές αυτές (άξονες ανάπτυξης).

Φυσικό αέριο

Απαιτείται επιτάχυνση του ρυθμού εκτέλεσης των έργων που εκτελούνται στο δίκτυο Φυσικού Αερίου που διασχίζει το ανατολικό τμήμα της Περιφέρειας και καλύπτει την αντίστοιχη ζώνη ανάπτυξης μέσω αγωγών μέσης πίεσης προς Λάρισα και Βόλο, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να καταστούν λειτουργικά.

Στο μακροπρόθεσμο προγραμματισμό σε Εθνικό Επίπεδο θα πρέπει να συμπεριληφθεί και το έργο σύνδεσης της Δυτικής Ζώνης Ανάπτυξης ώστε να υπάρξει συμπληρωματική ώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας στην κατεύθυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της περιφέρειας. Σημειώνεται η σκοπιμότητα να εξετασθεί άμεσα, σ' επίπεδο τεχνο-οικονομικής μελέτης, η δυνατότητα συνδυασμένης εκτέλεσης μέρους της υποδομής του έργου αυτού με τα μεγάλα οδικά έργα σύνδεσης του Ανατολικού με το Δυτικό τμήμα της περιφέρειας.

Γ.2.7.2 Βασική τηλεπικοινωνιακή υποδομή

Εκτός από τα έργα εκσυγχρονισμού του δικτύου τηλεπικοινωνιών του ΟΤΕ (τα οποια σύντομα ολοκληρώνονται), έμφαση πρέπει να δοθεί στην παροχή ειδικών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου στους επιλεγμένους οικισμούς των οποίων επιδιώκεται η ενίσχυση του αναπτυξιακού τους ρόλου και κυρίως σε όσους εξυπηρετούν το πρόγραμμα ανάπτυξης των ορεινών/απομονωμένων περιοχών.

Γ.2.7.3 Τεχνητές Λίμνες, Φράγματα, Σήραγγες Εκτροπής, Λιμνοδεξαμενές, Αρδευτικά Δίκτυα

Το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας είναι ελλειμματικό σε νερό, με αποτέλεσμα οι υδατικοί πόροι να υφίστανται υπερεκμετάλλευση, σε βαθμό που μεγάλο μέρος του κάμπου κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή, μη αναστρέψιμη περιβαλλοντική υποβάθμιση. Η κατάσταση αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά, αφού τα εκτελούμενα ή προγραμματισμένα σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα έργα, εξασφαλίζουν επάρκεια νερού κατά την περίοδο αιχμής. Με δεδο-

μένη την εξάρτηση της περιφέρειας από το γεωργικό τομέα, πρωταρχική σημασία για αυτήν έχει η ολοκλήρωση των κύριων έργων, όπως:

- Τα έργα του Αχελώου, στο τμήμα τους που αφορά την εκτροπή των νερών προς το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας. Η ενίσχυση του υδατικού διαμερίσματος καλύπτει το έλλειμμα σε μεγάλο βαθμό και συμβάλλει στην εξυγίανση του Πηνειού ποταμού.
- Τα έργα που απαιτούνται για να καταστεί το φράγμα Σμοκόβου λειτουργικό.
- Ο ταμιευτήρας της Κάρλας. Το έργο συνδυάζεται με την αξιοποίηση των νερών που θα εισρεύσουν στο υδατικό διαμέρισμα από την εκτροπή του Αχελώου και θα συμβάλλει στην εξυγίανση των εδαφών της περιοχής.

Σκοπιμότητα για μεσοπρόθεσμη υλοποίηση και αξιοποίηση τους, υπάρχει για τα φράγματα - ταμιευτήρες, Λιβαδίου, Αγιονερίου και Παναγιώτικου. Τα δύο πρώτα θα εξυπηρετήσουν την άρδευση της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας στην περιοχή της Ελασσόνας ενώ το τρίτο, στην περιοχή του Πηλίου, θα εξυπηρετήσει επιπλέον τις αυξημένες υδρευτικές ανάγκες της τουριστικής περιοχής. Στην τελευταία κατηγορία υπάγονται και τα έργα (λιμνοδεξαμενές) που θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των νήσων Σκοπέλου και Αλοννήσου.

Επιπλέον σημαντικά για την αξιοποίηση του υδατικού δυναμικού και την κάλυψη των αναγκών θεωρούνται τα φράγματα - ταμιευτήρες: Πύλης, Νεοχωρίου, Κερασούλας (εφόσον αντιμετωπισθούν τα προβλήματα που συναντά η μελέτη), Λιθαίου στο Ν. Τρικάλων και Μαυροματίου στο Ν. Μαγνησίας.

Θετικά αντιμετωπίζεται η πρόταση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας για «επανασύσταση της λίμνης Καλλιπεύκης» (Ασκορίδας), έργο με εξαιρετικά θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις (περιοχή Κάτω Ολύμπου), ενώ παράλληλα θα συμβάλλει στην προβλεπόμενη ήπια τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

Γενικά, παράλληλα με τα μεγάλα έργα, σημαντικά θεωρούνται και τα μικρότερα, άμεσης απόδοσης, όπως μικρά και μεσαία φράγματα, λιμνοδεξαμενές κλπ, καθώς και όσα συμβάλλουν στην συγκράτηση των ορεινών εδαφών και την αντιπλημμυρική προστασία των πεδινών περιοχών.

Τονίζεται ότι, η αύξηση των αποθεμάτων θα έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα μόνο σε συνδυασμό με την ορθολογική διαχείριση τους. Θα πρέπει να ενταχθούν άμεσα στον προγραμματισμό μια σειρά από έργα και ενέργειες όπως:

- Εκσυγχρονισμός και επέκταση των συλλογικών δικτύων άρδευσης με στόχο την μείωση των απωλειών και τη μεγιστοποίηση της απόδοσης.
- Σταδιακή κατάργηση της ανεξέλεγκτης εκμετάλλευσης των υδροφορέων, υπόγειων και επιφανειακών.
- Δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης των υδατικών πόρων και κατά συνέπεια των συλλογικών δικτύων της περιφέρειας.
- Θεσμοθέτηση μέτρων και κινήτρων τέτοιων ώστε το σύνολο των αγροτικών εκμεταλλεύσεων να αρδεύονται μέσω συλλογικών δικτύων.

Γ.2.7.4 Βιολογικοί Καθαρισμοί - Αποχετευτικό Δίκτυο - ΧΥΤΑ

• Καταγράφονται ελλείψεις στις Ε.Ε.Λ. (Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων) και συνεπώς θα πρέπει στο άμεσο μέλλον, στα πλαίσια του Γ΄ ΚΠΣ, να ολοκληρωθούν τα προγραμματισμένα έργα και να ενταχθούν νέα, με σκοπό να καλύπτονται σε ικανοποιητικό βαθμό από Ε.Ε.Λ. και δίκτυα αποχέτευσης:

- όλα τα οικιστικά κέντρα 3ου επιπέδου και άνω της Περιφέρειας
- οι παραλιακοί οικισμοί και κατά προτεραιότητα αυτοί του Παγασητικού κόλπου καθώς και όσοι εμφανίζουν έντονες τάσεις ανάπτυξης (κυρίως τουρισμού - Β' κατοικίας)
- οι οικισμοί που βρίσκονται στις λεκάνες απορροής των τεχνητών λιμνών (Πλαστήρα, Σμοκόβου, Μεσοχώρας, Συκιάς, Κάρλας). Ειδικά για την Λίμνη Πλαστήρα χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος αφού το νερό χρησιμοποιείται για ύδρευση.
- οι οικισμοί που βρίσκονται σε μικρή απόσταση από τις όχθες του Πηνειού ποταμού, κατά προτεραιότητα στους κύριους κλάδους (Πηνειός, Ενιππέας, Τιταρήσιος, Ληθαίος) και το Δέλτα (απαιτείται σχετική μελέτη).
- οι περιοχές συγκέντρωσης ρυπογόνων δραστηριοτήτων (βιομηχανία-εσταυλισμένη κτηνοτροφία)

• Η κατεύθυνση σε επίπεδο χώρας για κατασκευή ενός ΧΥΤΑ ανά Περιφέρεια, δεν σημαίνει ότι ανατρέπεται ο σχεδιασμός που για την Περιφέρεια Θεσσαλίας περιλαμβάνει, αξιοποίηση των υπαρχόντων και δημιουργία νέων ΧΥΤΑ, καθώς και σταθμών επεξεργασίας - μεταφόρτωσης, σύμφωνα με τις μελέτες που εκπονήθηκαν ανά Νομό και σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται:

- Για τον Ν. Λάρισας, ενίσχυση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Λάρισας και η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης - επεξεργασίας.
- Για τον Ν. Μαγνησίας αναβάθμιση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Βόλου και η οργάνωση δικτύου σταθμών μεταφόρτωσης - επεξεργασίας που θα καλύπτουν τις ανάγκες του μεγαλύτερου τμήματος του Νομού. Λόγω ειδικών συνθηκών το Νότιο Πήλιο και οι νήσοι Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόννησος αποτελούν ανεξάρτητες Διαχειριστικές Ενότητες, εξυπηρετούμενες από τοπικούς ΧΥΤΑ.
- Για τον Ν. Τρικάλων προβλέπεται χωροθέτηση νέου ΧΥΤΑ στη θέση Παλαιοσαμαρίνα, που θα εξυπηρετεί όλο τον Νομό μέσω σταθμών μεταφόρτωσης - επεξεργασίας.
- Για το Ν. Καρδίτσας, η Α΄ Φάση σχεδιασμού προβλέπει τη δημιουργία ΧΥΤΑ και σταθμών μεταφόρτωσης - επεξεργασίας.

Για τον ορθολογικότερο σχεδιασμό και την επιτάχυνση των έργων διαχείρισης στερεών απορριμμάτων, η Περιφέρεια Θεσσαλίας προτίθεται να κινήσει διαδικασία αναθεώρησης των υφιστάμενων νομαρχιακών σχεδιασμών με την κατάρτιση περιφερειακού σχεδιασμού, για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του προβλήματος. Στον περιφερειακό σχεδιασμό προτεραιότητα θα δοθεί στην υλοποίηση κεντρικών εγκαταστάσεων διάθεσης απορριμμάτων, με ενδεχόμενη την αλλαγή - τροποποίηση ή/και κατάργηση έργων που είχαν προταθεί στους νομαρχιακούς σχεδιασμούς.

Γ.2.8 Ειδικές κατηγορίες του χώρου - Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ)

Επιβάλλεται ομοιόμορφος αναπτυξιακός και χωρικός σχεδιασμός ειδικών κατηγοριών του χώρου, όπως είναι οι παράκτιες και ορεινές περιοχές.

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη:

- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιμέρους ενοτήτων και τα στοιχεία που αφορούν κάθε κατηγορία όπως αναφέρονται στη συνέχεια

- Οι επιλογές του Περιφερειακού Πλαισίου σχετικά με την Χωρική Δομή, το Οικιστικό Δίκτυο, τις υποδομές, τη στήριξη των επώνυμων/τοπικών προϊόντων ποιότητας, την ήπια τουριστική ανάπτυξη, το περιβάλλον κλπ.

- Ο σχεδιασμός σε Διεθνές, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο

- Το υπάρχον ή εκπονούμενο θεσμικό πλαίσιο και μελέτες (Δασική Νομοθεσία, περιοχές προστασίας, ΖΟΕ, ειδικά διατάγματα, μελέτες κλπ.).

Παράλληλα θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα χαρακτηρισμού συνολικά, ή επιμέρους τμημάτων των περιοχών αυτών ως «Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων» (ΠΕΧΠ - άρθρο 11 του Ν.2742/99), με σκοπό την κατάρτιση σχεδίων και την προώθηση ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων. Τις προϋποθέσεις του νόμου εκπληρώνουν κατ' αρχήν:

- Οι περιοχές των νέων τεχνητών λιμνών στην Πίνδο (Σμοκόβου, Μεσοχώρας και Συκιάς), καθώς και η περιοχή της Κάρλας
- Η ζώνη εκατέρωθεν της προβλεπόμενης χάραξης του αυτοκινητόδρομου Ε65

Γ.2.8.1 Παράκτιος/Νησιωτικός Χώρος (Διάγραμμα 4)

Ο παράκτιος χώρος της περιφέρειας διακρίνεται στις παρακάτω κύριες χωρικές ενότητες:

Α. Την περιοχή που περιλαμβάνει το Δέλτα του Πηνειού ποταμού. Χαρακτηρίζεται ως «περιβαλλοντικά ευαίσθητη» αφού διαθέτει αξιόλογους βιότοπους και περιοχές οικολογικής έρευνας. Κατά συνέπεια για την καθ' αυτό περιοχή του Δέλτα προέχει η προστασία του περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη στον υπόλοιπο χώρο της ενότητας θα πρέπει να βασιστεί σε δραστηριότητες συμβατές με το χαρακτήρα της περιοχής και στην αξιοποίηση του συγκριτικού πλεονεκτήματος που αποτελεί η άμεση γειτνίαση με τον φυσικό πόρο, προωθώντας ήπιες μορφές τουρισμού (οικοτουρισμός).

Β. Τα παράλια του Ν. Λάρισας (υπόλοιπο τμήμα), με επίκεντρο την ευρύτερη περιοχή του Αγιόκαμπου και κύριο χαρακτήρα την «αναψυχή». Ο τάσεις ανάπτυξης είναι έντονες στην περιοχή, κυρίως προς την κατεύθυνση της Β΄ κατοικίας, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται συμπτώματα υποβάθμισης. Πρέπει το πρόβλημα να αντιμετωπιστεί άμεσα με σχεδιασμό σε επίπεδο ΣΧΟΑΠ, με κύριο στόχο την διατήρηση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας της περιοχής, πράγμα που σημαίνει περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης και εκτόνωση της ζήτησης σε οργανωμένους υποδοχείς.

Γ. Τα «εξωτερικά» - εκτός Παγασητικού Κόλπου παράλια του Ν. Μαγνησίας, περιοχή που χαρακτηρίζεται από «υψηλή ποιότητα περιβαλλοντικής αισθητικής» ως αποτέλεσμα της αρμονικής σχέσης «ανθρώπου-φύσης». Ο χαρακτήρας αυτός θα πρέπει να διαφυλαχθεί με στόχο την ανάπτυξη αντίστοιχης ποιότητας τουρισμού και Β' κατοικίας διεθνούς επιπέδου.

Δ. Τα παράλια του Παγασητικού κόλπου, περιοχή με πολύμορφο χαρακτήρα αφού αφενός ο «κλειστός» κόλπος είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητος και αφετέρου φιλοξενεί μια μεγάλη πόλη, με βιομηχανική ανάπτυξη που αναμένεται να ενταθεί τα επόμενα χρόνια, καθώς και δραστηριότητες τουρισμού /παραθερισμού.

Η ενότητα διακρίνεται σε τρεις υποενότητες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

- Τα παράλια του Πηλίου. Ο χαρακτήρας της περιοχής είναι ίδιος με αυτόν της προηγούμενης, Γ΄ ενότητας, με εντονότερη την επίδραση του Βόλου.

- Την ζώνη από το ΠΣ του Βόλου μέχρι τον Αλμυρό. Είναι το θαλάσσιο μέτωπο της προβλεπόμενης Ζώνης Ανάπτυξης αστικών λειτουργιών με αντίστοιχο χαρακτήρα και απαιτήσεις λεπτομερούς σχεδιασμού.

- Τα Δυτικά παράλια στην είσοδο του κόλπου, από την Αμαλιάπολη ως τον κόλπο του Πτελεού. Στην περιοχή αναπτύσσεται η Β΄ κατοικία. Σκόπιμο είναι η ζήτηση να εκτονωθεί σε οργανωμένους υποδοχείς.

Ε. Τον νησιωτικό χώρο. Στη μικροκλίμακα των νησιών περιλαμβάνονται σημαντικές περιοχές προστασίας όπως το Θαλάσσιο Πάρκο της Αλοννήσου, οι δύο περιοχές Natura και το αισθητικό δάσος της Σκιάθου ενώ ταυτόχρονα η ενότητα αποτελεί ήδη πόλο έλξης διεθνούς τουρισμού και Β' κατοικίας με αποτέλεσμα να χαρακτηριστεί «τουριστικά ελεγχόμενο» το Νότιο τμήμα της ν. Σκιάθου. Η προστασία του περιβάλλοντος και του ιδιαίτερου νησιωτικού τοπίου απαιτεί ολοκληρωμένο και λεπτομερή σχεδιασμό, περιορισμό/κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης και εκτόνωση της ζήτησης σε οργανωμένους υποδοχείς.

Τα στοιχεία που αφορούν στο σύνολό τους ή εν μέρει τις παραπάνω Παράκτιες Χωρικές Ενότητες, και πρέπει να συνεκτιμηθούν κατά τον σχεδιασμό είναι:

- Οι κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ελληνικών Ακτών

- Η ιδιομορφία του παράκτιου χώρου της περιφέρειας, αφού στο μεγαλύτερο μέρος του σχηματίζει ενότητες με τους όμορους ορεινούς όγκους.

- Το υπάρχον ή εκπονούμενο θεσμικό πλαίσιο και μελέτες (περιοχές προστασίας, ΖΟΕ, ειδικά διατάγματα, μελέτες κλπ.)

- Οι επιλογές του Περιφερειακού Πλαισίου (Χωρική Δομή, Οικιστικό Δίκτυο, υποδομές, Γεωργική Γη Πρώτης προτεραιότητας, περιβάλλον, κλπ.).

Γ.2.8.2 Ορεινός Χώρος

Η υποστήριξη της ανάπτυξης των ορεινών περιοχών, που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης της περιφέρειας, είναι ένας από τους κύριους στόχους του μοντέλου Χωρικής Δομής που επελέγη. Βάσει των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζουν τα επί μέρους τμήματα των ορεινών περιοχών της περιφέρειας, διαμορφώνονται τέσσερις ενότητες, των οποίων τα κύρια χαρακτηριστικά είναι:

Α. Η ενότητα Όσσας-Μαυροβουνίου-Πηλίου, τα κύρια χαρακτηριστικά της οποίας είναι:

- η ύπαρξη της παράκτιας ζώνης, που θα πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τον ορεινό χώρο

- η ύπαρξη της ήδη πολύπλευρα αναπτυγμένης κεντρικής περιοχής του Πηλίου

Β. Η ενότητα της Πίνδου. Κύρια χαρακτηριστικά της είναι:

- η ανάγκη να αντιμετωπιστεί ο σχεδιασμός του θεσσαλικού τμήματος, σε συνδυασμό και με το σχεδιασμό του συνολικού ορεινού όγκου της Πίνδου

- η ύπαρξη περιοχών που ήδη αναπτύσσονται με γρήγορους ρυθμούς (Περτούλι-Ελάτη, Λίμνη Πλαστήρα) και άλλων που αναμένεται να υποστούν έντονη πίεση στο άμεσο μέλλον (Σμόκοβο, Μεσοχώρα, Συκιά)

- ο στόχος του σχεδιασμού που αποβλέπει στην διάσπαση του «φραγμού» που αποτελεί ο ορεινός όγκος και η εξέλιξή του σε πόλο έλξης/επικοινωνίας της περιφέρειας προς τα Δυτικά

Γ. Η ενότητα που περιλαμβάνει το θεσσαλικό τμήμα του Ολύμπου. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να αφορά το σύνολο του ορεινού όγκου με κύριο στόχο την αξιοποίηση του διεθνούς σημασίας «ονόματος» και την πλήρη προστασία

Δ. Η ενότητα που περιλαμβάνει τα όρη Χάσια και Αντιχάσια στο Βορρά και το όρος Όθρυς στο Νότο, όπου ως κύριο χαρακτηριστικό διακρίνουμε τον ημιορεινό χαρακτήρα και την δυνατότητα ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Στα προηγούμενα γίνεται αναφορά στις απαιτούμενες ενέργειες, ρυθμίσεις και μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του ΠΠΧΣΑΑ Θεσσαλίας. Παράλληλα τίθενται προτεραιότητες ανά τομέα, με την έννοια υλοποίησης των ανωτέρω κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2000-2006, στο μέτρο του δυνατού.

Η χρηματοδότηση στο σύνολό της σχεδόν, προέρχεται από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, οι πόροι του οποίου ανέρχονται συνολικά σε 49 δις ευρώ περίπου.

Κατ' αναλογία με τον πληθυσμό, υπολογίζεται ότι στην Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιστοιχούν 3,36 δις ευρώ.

Στην πραγματικότητα το ποσόν αυτό είναι κατά πολύ μεγαλύτερο, εφόσον την Περιφέρεια Θεσσαλίας αφορούν άμεσα μεγάλα έργα προγραμματισμένα σε Εθνικό επίπεδο, κυρίως αυτά της μεταφορικής υποδομής, που συμβάλλουν αποφασιστικά στην αξιοποίηση της κεντροβαρικής της θέσης.

Σε Περιφερειακό επίπεδο η υλοποίηση των στόχων του ΠΠΧΣΑΑ συνδυάζεται με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας. Η κατάρτιση των δύο έγινε παράλληλα, έτσι ώστε να αλληλοϋποστηρίζονται.

Στον πίνακα Δ1 καταγράφεται η δομή του ΠΕΠ Θεσσαλίας σε επίπεδο Αξόνων και Μέτρων.

Ε. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Όπως στο Παράρτημα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης αυτής (Πίνακες Γ1,Δ1 και Διαγράμματα 1,2,3,4,5 και6).

Άρθρο 4

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την δημοσίευσης της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2003

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας Γ-1 Διάρθρωση των τεσσάρων πρώτων επιπέδων του οικιστικού δικτύου

Ο.Κ. 1ου επιπέδου **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91)** **Πληθ. Περ/ρειας ’01 (’91)**	**Ο.Κ. 2ου επιπέδου** **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91)** **Πληθ. Νομού ’01 (’91)**	**Ο.Κ. 3ου επιπέδου** **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91)** **Πληθ. Ενότητας ’01 (’91)**	**Ο.Κ. 4ου επιπέδου** **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91)**
Λάρισα Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ 124.376 (114.334) 754.393 (734.846)	**Καρδίτσα** Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ 37.707 (36.168) 129.536 (126.854)	(**Καρδίτσα**) (Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ) 37.707 (36.168) 76.298 (74.338)	**Σταυρός** Δ. ΚΑΜΠΟΥ 5.471(5.591)
			Καλλιφώνιο Δ. ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΟΥ 3.257 (3.469)
			Καλλίθηρον Δ. ΙΤΑΜΟΥ 4.728 (4.198)
			Μητρόπολη Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ 4.755 (4.573)
			Μορφοβούνι Δ. ΠΛΑΣΤΗΡΑ 3.919 (2.717)
			Πεζούλα Δ. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΑΦΩΝ 3.615 (3.287)
			Φανάριον Δ. ΙΘΩΜΗΣ 3.125 (3.636)
			Προάστιον Δ. ΣΕΛΛΑΝΩΝ 5.078 (5.704)
			Αγναντερό Δ. ΠΑΜΙΣΟΥ 4.643 (4.995)
		Παλαμάς Δ. ΠΑΛΑΜΑ 10.024 (10.010) 14.062 (14.191)	**Ιτέα** Δ. ΦΥΛΛΟΥ 4.038 (4.181)
		Μουζάκι Δ. ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ 10.149 (10.299) 16.218 (14.060)	**Ανθηρό** Δ. ΑΡΓΙΘΕΑΣ 2.618 (1.583)
			Βραγκιανά Δ. ΑΧΕΛΩΟΥ 1.695 (1.212)
			Πετρίλο ΚΟΙΝ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ 1.756 (966)
		Σοφάδες Δ. ΣΟΦΑΔΩΝ 12.169 (12.407) 22.958 (24.265)	**Ματαράγκα** Δ. ΑΡΝΗΣ 3.295 (3.689)
			Λεοντάριο Δ. ΤΑΜΑΣΙΟΥ 4.050 (4.529)
			Κέδρος Δ. ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ 2.687 (3.067)
			Ρεντίνα Δ. ΡΕΝΤΙΝΗΣ 757 (573)

Ο.Κ. 1ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91) Πληθ. Περ/ρειας ’01 (’91)	**Ο.Κ. 2ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91) Πληθ. Νομού ’01 (’91)**	**Ο.Κ. 3ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91) Πληθ. Ενότητας ’01 (’91)**	**Ο.Κ. 4ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ ’01 (’91)**
Λάρισα Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ 124.376 (114.334) 754.393 (734.846)	(**Λάρισα**) (Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ) 124.376 (114.334) 277.973 (270.612)	(**Λάρισα**) (Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ) 124.376 (114.334) 169.696 (156.830)	**Αρμένιο** Δ. ΑΡΜΕΝΙΟΥ 2.359 (2.626)
			Γιάννουλη Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ 10.048 (6.327)
			Κυψέλη Δ. ΚΙΛΕΛΕΡ 2.828 (3.096)
			Κοιλάς Δ. ΚΟΙΛΑΔΟΣ 3.334 (3.514)
			Αγ. Ανάργυροι Δ. ΚΡΑΝΝΩΝΟΣ 3.380 (3.275)
			Μακρυχώριο Δ. ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ 2.998 (3.004)
			Συκούριο Δ. ΝΕΣΣΩΝΟΣ 5.487 (5.588)
			Νίκαια Δ. ΝΙΚΑΙΑΣ 6.581 (6.863)
			Πλατύκαμπος Δ. ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ 8.305 (8.203)
		Φάρσαλα Δ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ 10.874 (9.464) 23.749 (22.583)	**Μ. Ευύδριο** Δ. ΕΝΙΠΠΕΑ 4.542 (4.838)
			Ναρθάκιο Δ. ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ 1.801 (1.811)
			Βαμβακού Δ. ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ 6.532 (6.470)
		Αγιά Δ. ΑΓΙΑΣ 6.449 (7.411) 11.686 (12.798)	**Δήμητρα** Δ. ΛΑΚΕΡΕΙΑΣ 1.761 (2.109)
			Κ. Σωτηρίτσα Δ. ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ 3.476 (3.278)
		Ελασσόνα Δ. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ 14.585 (15.637) 37.321 (41.482)	**Κρανέα Ελασσόνας** Δ. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ 3.948 (4.335)
			Λιβάδιον Δ. ΛΙΒΑΔΙΟΥ 3.180 (3.378)
			Καλλιθέα Δ. ΟΛΥΜΠΟΥ 3.589 (4.410)
			Βλαχογιάννιο Δ. ΠΟΤΑΜΙΑΣ 5.064 (5.451)
			Σαραντάπορο Δ. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ 3.628 (3.946)
			Καρυά ΚΟΙΝ. ΚΑΡΥΑΣ 1.081 (1.351)
			Βερδικούσα ΚΟΙΝ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ 2.246 (2.974)

Ο.Κ. 1ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91) Πληθ. Περ/ρειας '01 ('91)	**Ο.Κ. 2ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91) Πληθ. Νομού '01 ('91)**	**Ο.Κ. 3ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91) Πληθ. Ενότητας '01 ('91)**	**Ο.Κ. 4ου επιπέδου ΟΤΑ Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91)**
Λάρισα Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ 124.376 (114.334) 754.393 (734.846)	(**Λάρισα**) (Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ) 124.376 (114.334) 277.973 (270.612)	**Τύρναβος** Δ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ 16.561 (16.923) 25.002 (25.468)	**Αμπελών** Δ. ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ 8.441 (8.545)
		Γόννοι-Πυργετός Δ. ΓΟΝΝΩΝ - Δ. ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ 3.148-4.425 (3.622-4.753) 10.519 (11.451)	**Στόμιο** Δ. ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ 2.435 (2.522)
			Αμπελάκια ΚΟΙΝ. ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ 511 (554)
	Βόλος-Ν.Ιωνία Δ. ΒΟΛΟΥ-Δ.ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ 114.290 (106.210) 207.336 (198.434)	(**Βόλος-Ν.Ιωνία**) (Δ .ΒΟΛΟΥ-Δ .Ν. ΙΩΝΙΑΣ) 82.374-31.916 (77.192-29.018) 146.841 (137.045)	**Μακρυνίτσα** ΚΟΙΝ. ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΗΣ 910 (651)
			Αγριά Δ. ΑΓΡΙΑΣ 6.097 (5.435)
			Διμήνι Δ. ΑΙΣΩΝΙΑΣ 3.042 (2.897)
			Άνω Λεχώνια Δ. ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ 4.577 (4.448)
			Πορταριά Δ. ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ 3.196 (3.318)
			Νέα Αγχίαλος Δ. ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ 7.408 (6.440)
			Ανακασιά Δ. ΙΩΛΚΟΥ 2.071 (2.115)
			Στεφανοβίκειο Δ. ΚΑΡΛΑΣ 5.250 (5.531)
		Βελεστίνο Δ. ΦΕΡΩΝ 6.132 (6.855) 6.132 (6.855)	
		Αλμυρός-Ευξεινούπολη Δ. ΑΛΜΥΡΟΥ 13.058 (14.046) 21.299 (21.296)	**Πτελεός** Δ. ΠΤΕΛΕΟΥ 2.876 (2.865)
			Σούρπη Δ. ΣΟΥΡΠΗΣ 4.363 (3.486)
			Ανάβρα ΚΟΙΝ. ΑΝΑΒΡΑΣ 1.002 (899)
		Ζαγορά-Αργαλαστή Δ.ΖΑΓΟΡΑΣ-Δ.ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ 3.834-2.153 (3.922-2.415) 19.379 (20.499)	**Κεραμίδι** ΚΟΙΝ. ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ 781 (737)
			Τσαγκαράδα Δ. ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ 3.121 (3.239)
			Μηλέα Δ. ΜΗΛΕΩΝ 3.516 (3.767)
			Νεοχώριο Δ. ΑΦΕΤΩΝ 1.851 (2.091)
			Λαύκος Δ. ΣΗΠΙΑΔΟΣ 2.413 (2.699)
			Τρίκερι ΚΟΙΝ. ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ 1.710 (1.629)
		Σκόπελος-Σκιάθος Δ.ΣΚΟΠΕΛΟΥ-Δ.ΣΚΙΑΘΟΥ 4.727-6.199 (4.658-5.096)	**Αλόννησος** Δ. ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ 2.759 (2.985)

Ο.Κ. 1ου επιπέδου **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91)** **Πληθ. Περ/ρειας '01 ('91)**	**Ο.Κ. 2ου επιπέδου** **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91)** **Πληθ. Νομού '01 ('91)**	**Ο.Κ. 3ου επιπέδου** **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91)** **Πληθ. Ενότητας '01 ('91)**	**Ο.Κ. 4ου επιπέδου** **ΟΤΑ** **Πληθ. ΟΤΑ '01 ('91)**
Λάρισα Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ 124.376 (114.334) 754.393 (734.846)	**Τρίκαλα** Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ 51.672 (48.962) 139.548 (138.946)	(**Τρίκαλα**) (Δ. ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ) 51.672 (48.962) 86.532 (85.484)	**Λυγαριά** Δ. ΓΟΜΦΩΝ 5.082 (5.484)
			Μεγαλοχώρι Δ. ΕΣΤΙΑΙΩΤΙΔΑΣ 2.997 (3.169)
			Βαλτινό Δ. ΚΑΛΛΙΔΕΝΔΡΟΥ 2.466 (2.751)
			Πρίνος Δ. ΚΟΖΙΑΚΑ 2.958 (2.726)
			Μεγ. Καλύβια Δ. ΜΕΓ. ΚΑΛΥΒΙΩΝ 3.158 (3.304)
			Φυκή Δ. ΠΙΑΛΕΙΩΝ 3.819 (3.947)
			Κεφαλόβρυσο Δ. ΦΑΛΩΡΕΙΑΣ 4.130 (4.296)
			Παλαιόπυργος Δ. ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΥ 3.562 (3.470)
			Ρίζωμα Δ. ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ 3.685 (3.656)
			Ταξιάρχες Δ. ΠΕΛΛΙΝΑΙΩΝ 3.003 (3.460)
		Καλαμπάκα Δ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ 11.739 (10.916) 27.510 (28.021)	**Βασιλική** Δ. ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ 2.472 (2.554)
			Καστανιά Δ. ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ 1.623 (2.120)
			Κλεινό Δ. ΚΛΕΙΝΟΒΟΥ 2.298 (2.363)
			Παναγιά Δ. ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ 2.135 (2.129)
			Κονισκός Δ. ΤΥΜΦΑΙΩΝ 2.097 (2.278)
			Μυκάνη Δ. ΧΑΣΙΩΝ 3.736 (4.892)
			Καλλιρρόη ΚΟΙΝ. ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ 1.410 (1.028)
		Φαρκαδών Δ. ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ 7.194 (7.456) 14.464 (14.023)	**Νεοχώρι** Δ. ΟΙΧΑΛΙΑΣ 7.270 (6.567)
		Πύλη Δ. ΠΥΛΗΣ 4.496 (5.108) 11.042 (11.418)	**Ελάτη** Δ. ΑΙΘΗΚΩΝ 2.723 (2.292)
			Στουρναρέϊκα Δ. ΠΥΝΔΑΙΩΝ 2.128 (2.307)
			Νεράιδα ΚΟΙΝ. ΝΕΡΑΪΔΑΣ 951 (1.090)
			Μυρόφυλλο ΚΟΙΝ. ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ 744 (621)

Πίνακας Δ-1 ΠΕΠ Θεσσαλίας – Συνολικός Χρηματοδοτικός Πίνακας

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΕΥΡΩ

2000 - 2006	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ					ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ					ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
			ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΡΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΤΟΠΙΚΗ	ΑΛΛΗ	
	1=2+13	*2=3+8*	*3=4+5+6+7*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8=9+10+11*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
ΑΞΟΝΑΣ 1 - ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ													
1.1 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	22,01	13,21	9,91	9,91				3,30		3,30			8,80
1.2 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3,90	2,93	2,20	2,20				0,73		0,73			0,97
1.3 ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	36,68	14,67	11,00	11,00				3,67		3,67			22,01
1.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΠΜΕ	25,82	12,91	9,68	9,68				3,23		3,23			12,91
1.5 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ	61,63	18,49	13,87	13,87				4,62		4,62			43,14
1.6 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΜΕ	7,04	3,52	2,64	2,64				0,88		0,88			3,52
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 1	**157,08**	**65,73**	**49,30**	**49,30**				**16,43**		**16,43**			**91,35**
ΑΞΟΝΑΣ 2 - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΑΙΘΡΟΥ								0,00					
ΥΠΟΑΞΟΝΑΣ Α –ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ								0,00					
2.Α.1 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	59,74	27,88	20,91			20,91		6,97		6,97			31,86
2.Α.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	4,50	3,23	2,42			2,42		0,81		0,81			1,27
2.Α.3 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ	10,31	10,31	7,73			7,73		2,58		2,58			

2000 - 2006	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ					ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ					ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
			ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΡΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΤΟΠΙΚΗ	ΑΛΛΗ	
	1=2+13	*2=3+8*	*3=4+5+6+7*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8=9+10+11*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
2.Α.4 ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ	4,40	4,40	3,30			3,30		1,10		1,10			
2.Α.5 ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	9,92	9,92	7,44	7,44				2,48		2,48			
2.Α.6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΙΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	13,57	8,80	6,60			6,60		2,20		2,20			4,77
2.Α.7 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΓΓ/ΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Β' ΚΠΣ	27,88	27,88	20,91			20,91		6,97		6,97			
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΑΞΟΝΑ Α	***130,32***	***92,42***	***69,32***	***7,44***		***61,88***		***23,11***		***23,11***			***37,90***
ΥΠΟΑΞΟΝΑΣ Β – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ													
2.Β.1 ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	41,09	41,09	30,82			30,82		10,27		10,27			
2.Β.2 ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ – ΕΚΤ	11,72	11,72	8,79		8,79			2,93		2,93			
2.Β.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	15,26	15,26	11,45	11,45				3,82		3,82			
2.Β.4 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ	13,21	13,21	9,91			9,91		3,30		3,30			
2.Β.5 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΟΡΕΙΝΩΝ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	49,21	49,21	36,91	36,91				12,30		12,30			
2.Β.6 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤ/ΣΕΩΝ	6,41	2,99	2,24			2,24		0,75		0,75			3,42
2.Β.7 ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	12,06	5,63	4,22			4,22		1,41		1,41			6,43
2.Β.8 ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	7,54	3,52	2,64			2,64		0,88		0,88			4,02

2000 - 2006	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ					ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ					ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
			ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΡΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΤΟΠΙΚΗ	ΑΛΛΗ	
	1=2+13	*2=3+8*	*3=4+5+6+7*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8=9+10+11*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
2.Β.9 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΜΑΕ ΠΡΩΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	6,30	2,94	2,21			2,21		0,74		0,74			3,36
2.Β.10 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	6,75	4,70	3,53			3,53		1,18		1,18			2,05
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΑΞΟΝΑ Β	**169,55**	**150,27**	**112,70**	***48,35***	***8,79***	***55,56***		**37,57**		***37,57***			***19,28***
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 2	**299,87**	**242,69**	**182,02**	**55,79**	**8,79**	**117,44**		**60,67**		**60,67**			**57,18**
ΑΞΟΝΑΣ 3 – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ													
3.1 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ	28,78	28,78	21,59	21,59				7,20		7,20			
3.2 ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	14,01	14,01	10,51	10,51				3,50		3,50			
3.3 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧ. ΣΤΕΡΕΩΝ & ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΥΔΡΕΥΣΕΙΣ	24,81	24,81	18,61	18,61				6,20		6,20			
3.4 ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ	11,95	11,95	8,96	8,96				2,99		2,99			
3.5 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ-ΕΤΠΑ	16,05	12,84	9,63	9,63				3,21		3,21			3,21
3.6 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ-ΕΚΤ	6,72	6,72	5,04		5,04			1,68		1,68			
3.7 ΕΝΙΣΧΥΣΗ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	51,99	51,99	38,99	38,99				13,00		13,00			
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 3	**154,31**	**151,10**	**113,33**	**108,29**	**5,04**			**37,78**		**37,78**			**3,21**
ΑΞΟΝΑΣ 4 – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟΒΑΡΟΥΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΣΕ «ΚΟΜΒΟ ΔΙΚΤΥΩΝ»													
4.1 ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	115,88	98,76	74,07	74,07				24,69		24,69			17,12
4.2 ΔΙΑΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	75,95	75,95	56,96	56,96				18,99		18,99			
4.3 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	29,40	20,60	15,45	15,45				5,15		5,15			8,80

2 0 0 0 - 2 0 0 6	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ					ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ					ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
			ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΡΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΤΟΠΙΚΗ	ΑΛΛΗ	
	1=2+13	*2=3+8*	*3=4+5+6+7*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8=9+10+11*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
4.4 ΠΑΡΑΚΑΜΨΕΙΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ	50,99	50,99	38,24	38,24				12,75		12,75			
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 4	**272,22**	**246,30**	**184,73**	**184,73**				**61,58**		**61,58**			**25,92**
ΑΞΟΝΑΣ 5 – ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ								0,00					
5.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	13,80	13,80	10,35		10,35			3,45		3,45			
5.2 ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ - ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	8,80	8,80	6,60		6,60			2,20		2,20			
5.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ	13,82	13,82	10,37		10,37			3,46		3,46			
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 5	**36,42**	**36,42**	**27,32**		**27,32**			**9,11**		**9,11**			
ΑΞΟΝΑΣ 6 - ΕΦΑΡΜΟΓΗ													
6.1 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΠΑ	4,00	4,00	3,00	3,00				1,00		1,00			
6.2 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ	1,81	1,81	1,36		1,36			0,45		0,45			
6.3 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΓΤΠΕ-Π	3,13	3,13	2,35			2,35		0,78		0,78			
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 6	**8,94**	**8,94**	**6,70**	**3,00**	**1,36**	**2,35**		**2,23**		**2,23**			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	**928,84**	**751,18**	**563,38**	**401,10**	**42,50**	**119,78**		**187,79**		**187,79**			**177,66**

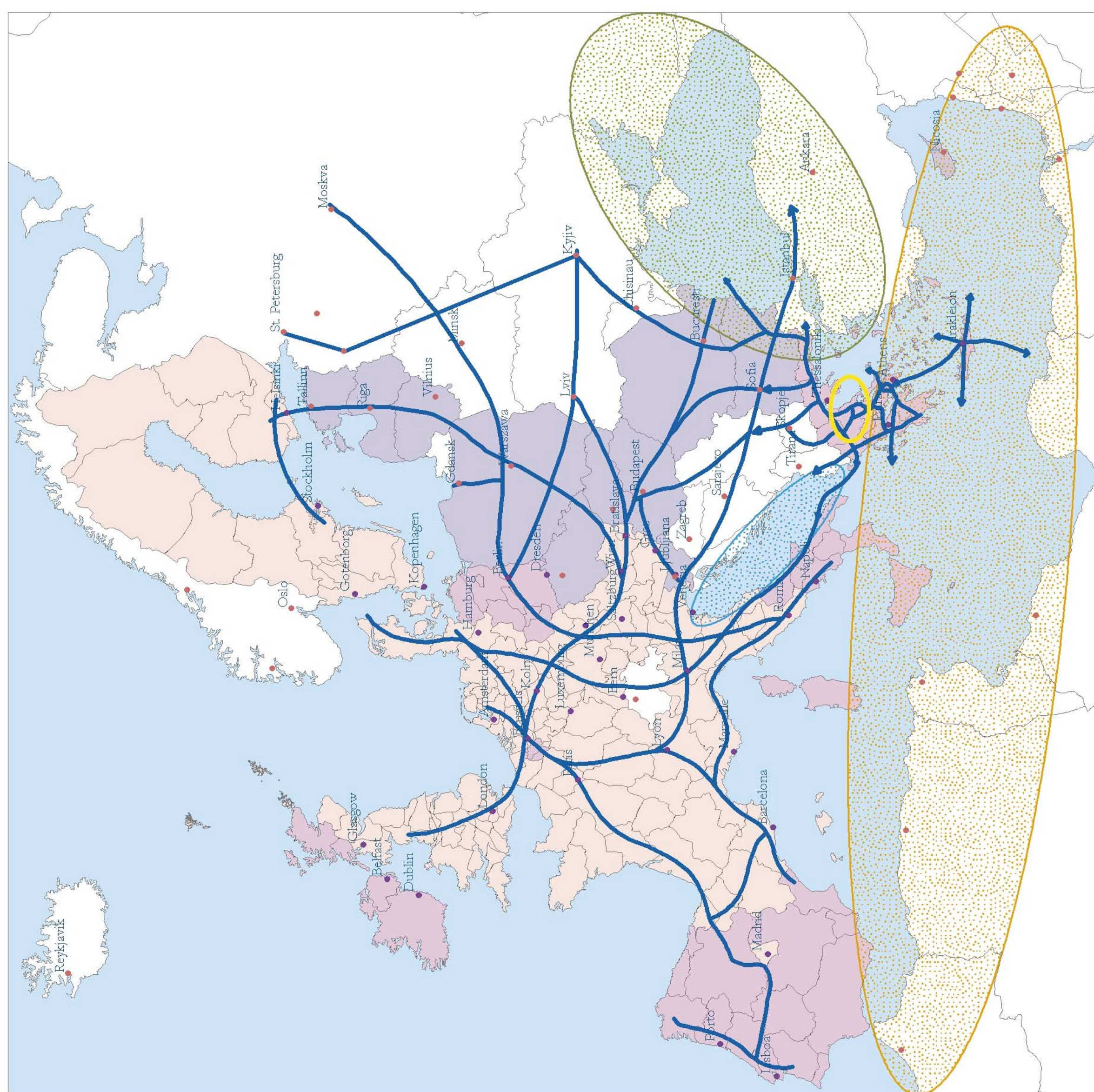
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
Διαγράμματα

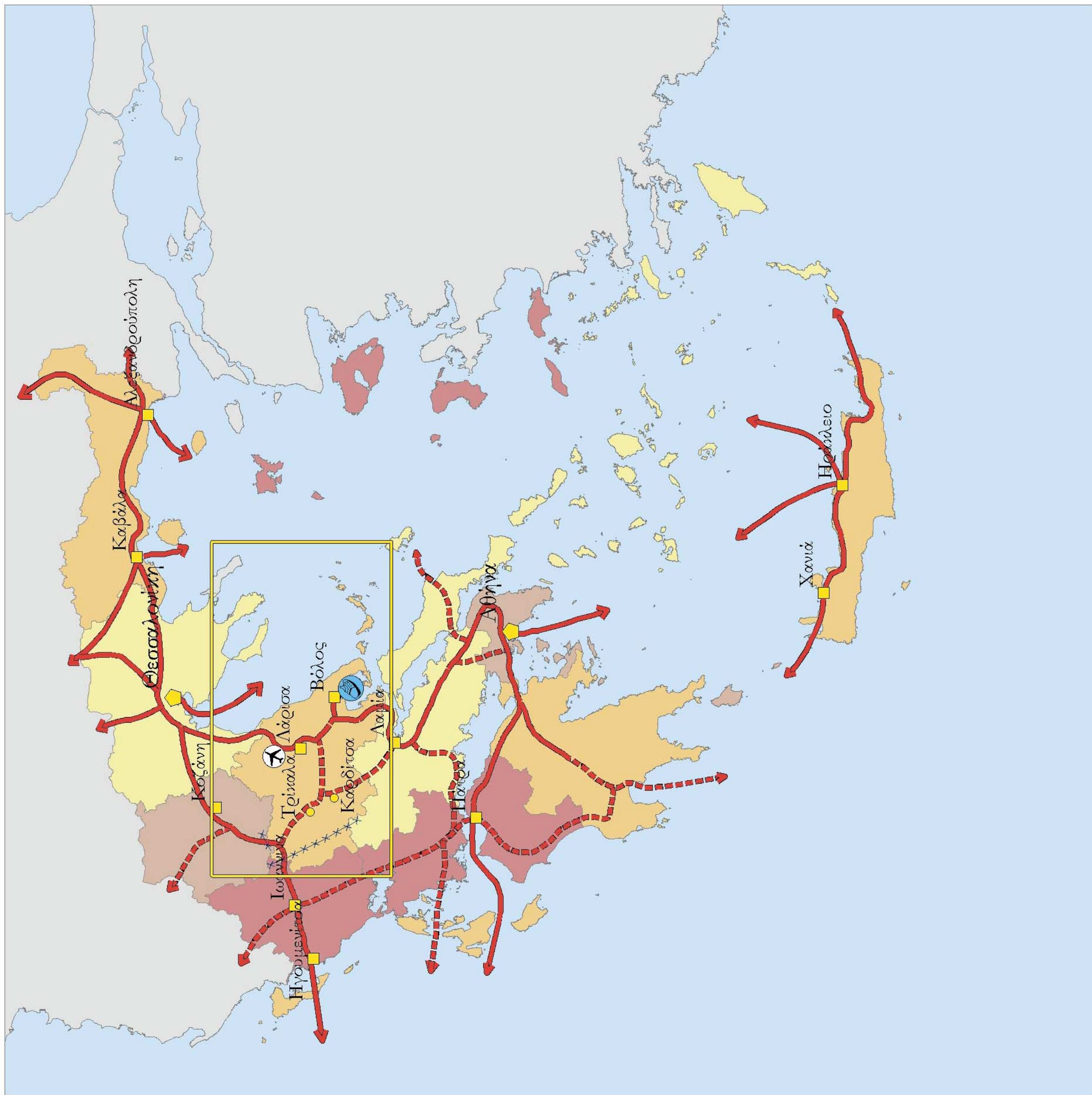
Διάγραμμα 1: Διαγραμματική Απεικόνιση της Θέσης της Περιφέρειας στον Ευρύτερο Ευρωπαϊκό Χώρο

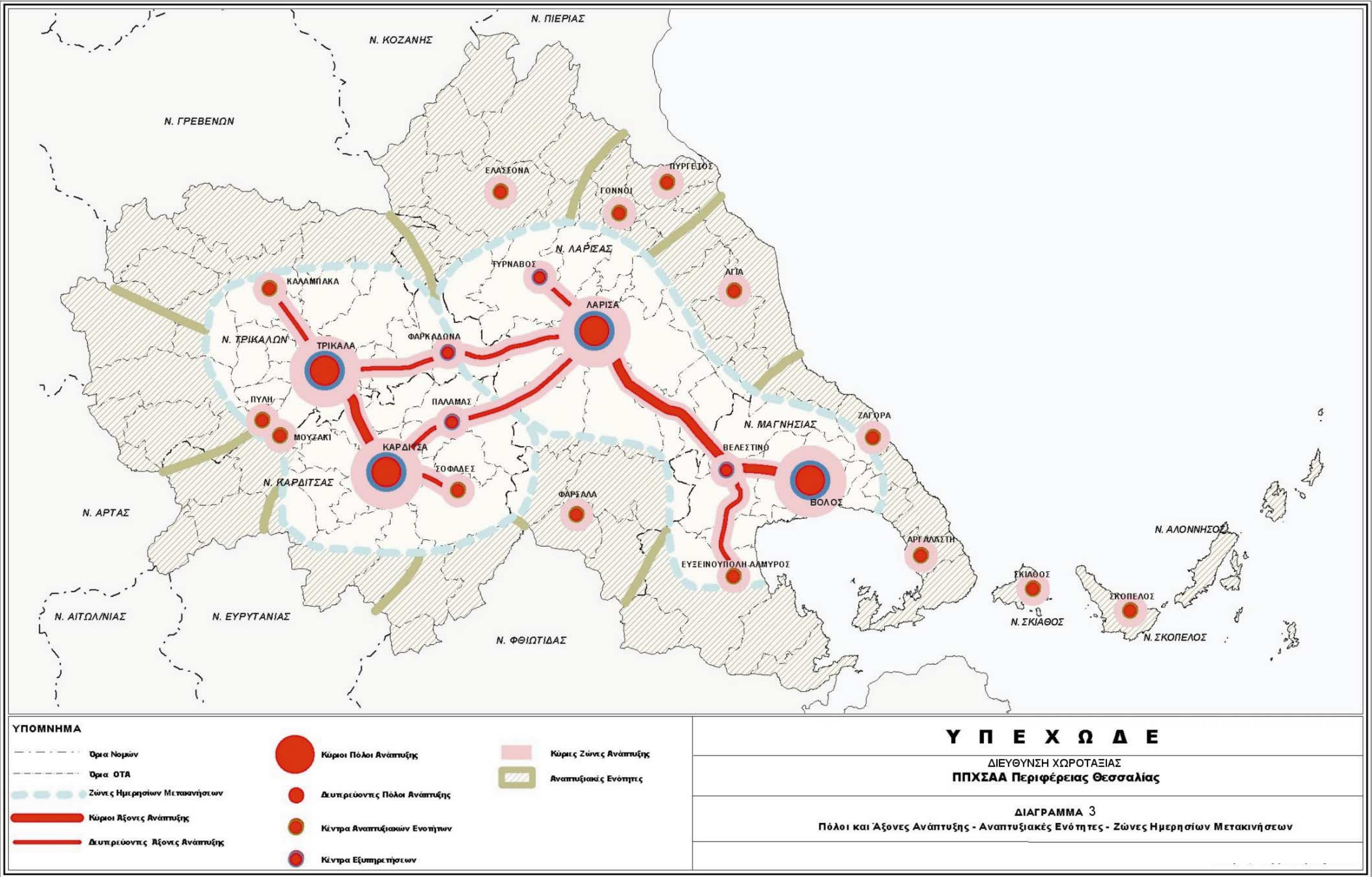
- Περιφέρεια Θεσσαλίας
- Κύριοι Άξονες Ανάπτυξης των χωρών της Ε.Ε.
- Άξονες ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας (υπάρχοντες, τάσεις και προοπτικές)
- Περιφέρειες Στόχου 1 Ε.Ε.
- Προς Ένταξη Χώρες
- Λοιπές Περιφέρειες Ε.Ε.

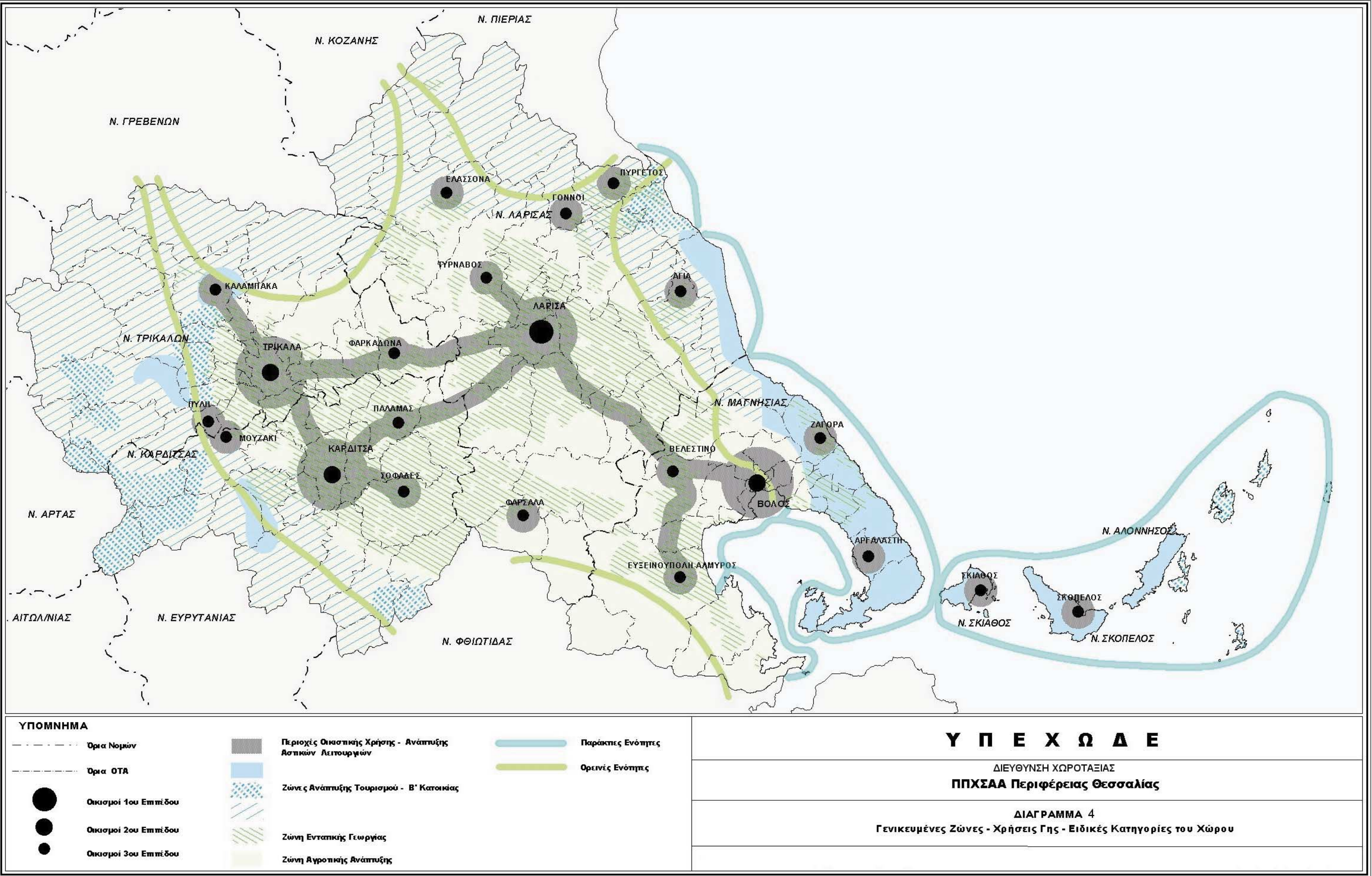
Πανευρωπαϊκές Περιοχές Θαλάσσιων Μεταφορών
- Αδριατική/ Ιόνια
- Μαύρη Θάλασσα
- Μεσόγειος

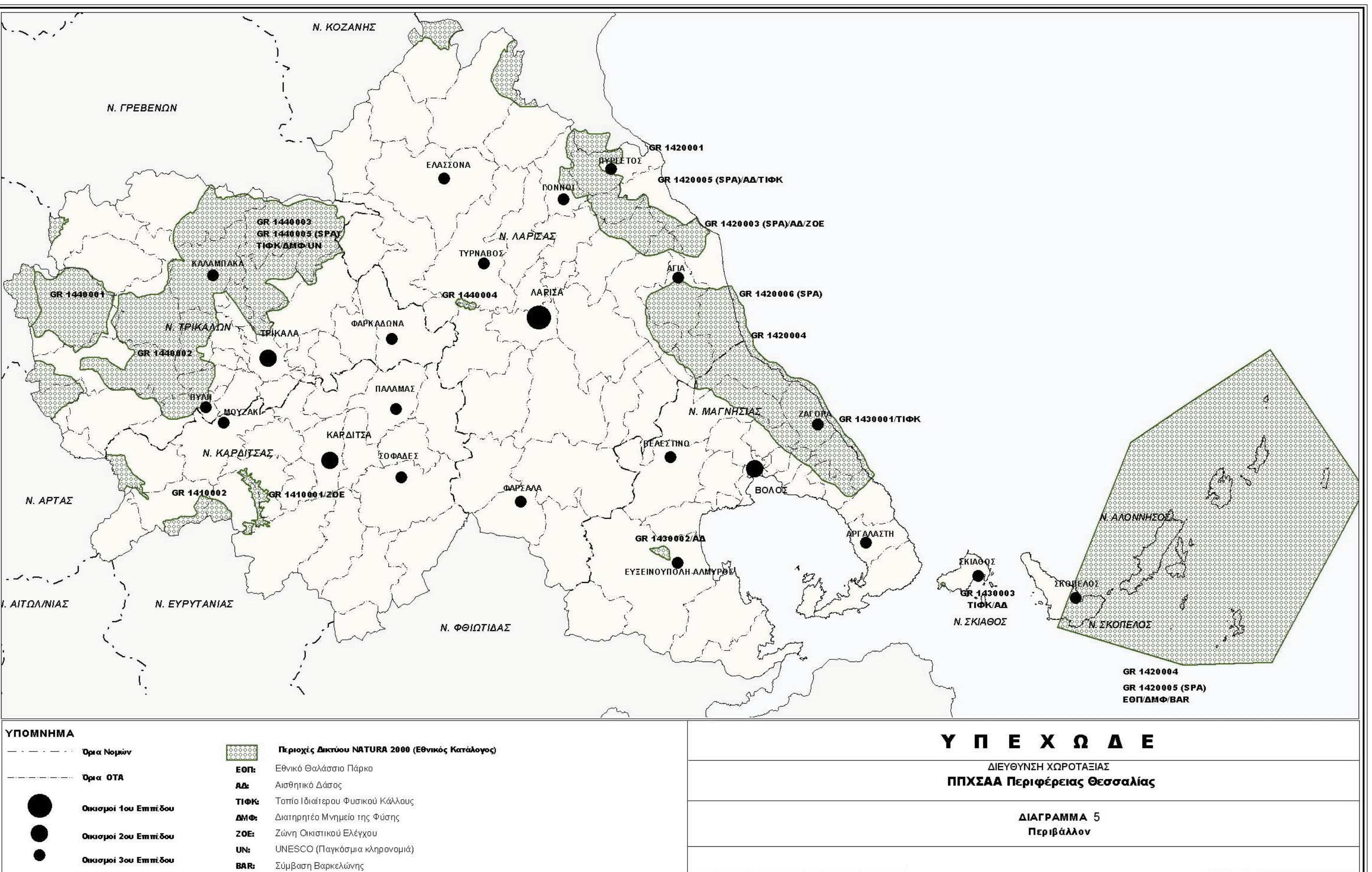
Υ Π Ε Χ Ω Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

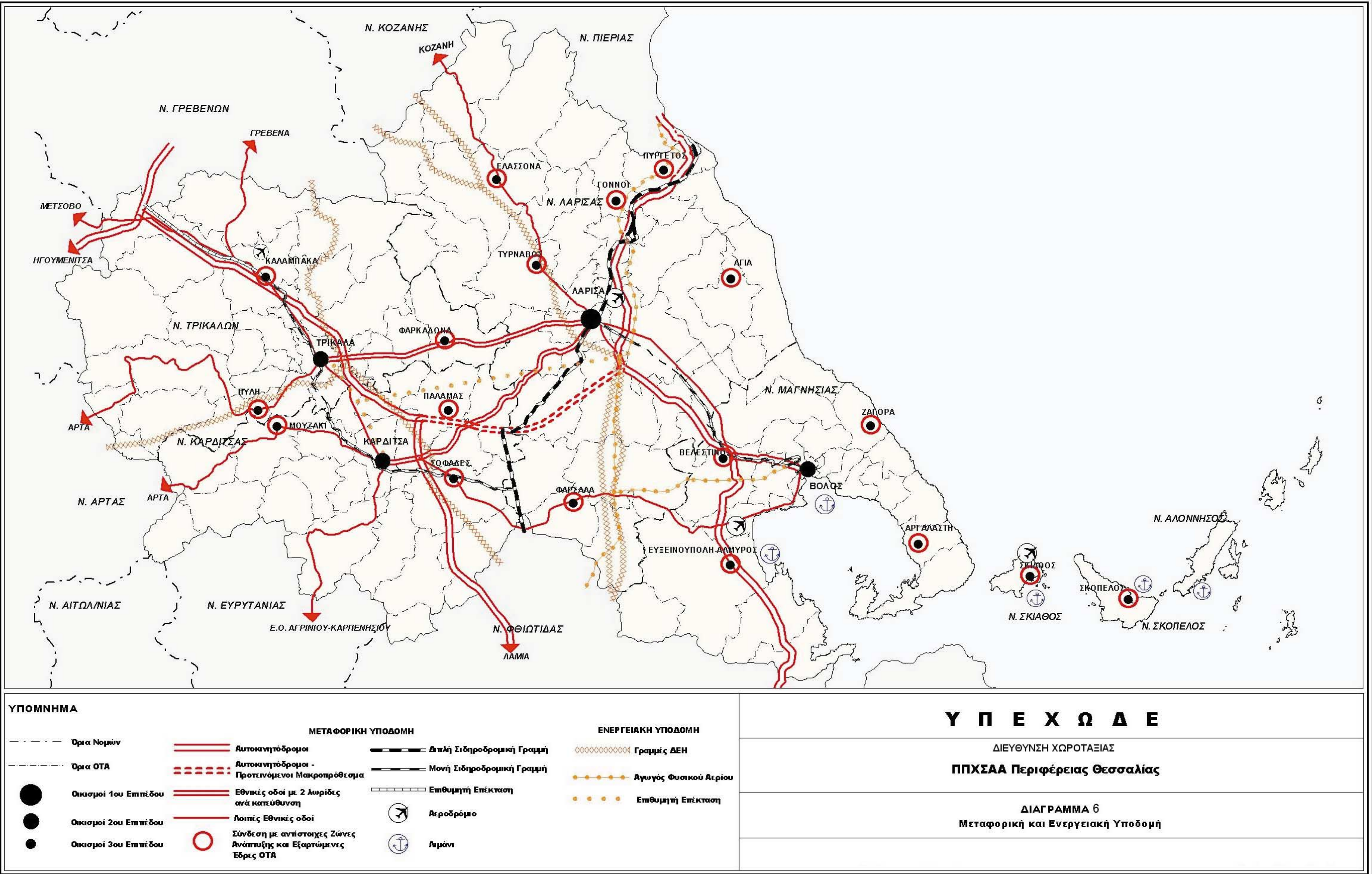

Διάγραμμα 2: Διαγραμματική Απεικόνιση της Θέσης της Περιφέρειας στον Ελλαδικό Χώρο
Ποσοστό ανεργίας
ΑΕΠ κατά κεφαλή 1991
> μέσου εθνικού
< μέσου εθνικού
< μέσου εθνικού
> μέσου εθνικού
Άξονες Ανάπτυξης στον Ελληνικό Χώρο (υπάρχοντες, τάσεις και προοπτικές)
Ολοκληρωμένοι
Υπό διαμόρφωση
Κύριοι
Δευτερεύοντες (περιφέρειας)
Φραγμοί διαπεριφερειακής εμβέλειας
Πόλεις διεθνούς ακτινοβολίας
Πόλεις διαπεριφερειακής ακτινοβολίας
Περιφέρεια Θεσσαλίας
Νομαρχιακά κέντρα
Αεροδρόμιο περιφερειακής εμβέλειας
Λιμάνι διεθνούς εμβέλειας
Υ ΠΕ ΧΩ Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Καβάλα
Θεσσαλονίκη
Κοζάνη
Λάρισα
Βόλος
Τρίκαλα
Καρδίτσα
Λαμία
Ιωάννινα
Ηγουμενίτσα
Πάτρα
Αθήνα
Χανιά
Ηράκλειο

Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ
Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ
Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ
ΕΛΑΣΣΟΝΑ
ΠΥΡΓΕΤΟΣ
ΓΟΝΝΟΙ
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
ΤΥΡΝΑΒΟΣ
ΑΓΙΑ
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ
ΛΑΡΙΣΑ
Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ
ΤΡΙΚΑΛΑ
ΦΑΡΚΑΔΟΝΑ
ΠΥΛΗ
ΠΑΛΑΜΑΣ
ΜΟΥΖΑΚΙ
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΖΑΓΟΡΑ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ
ΣΟΦΑΔΕΣ
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΦΑΡΣΑΛΑ
ΒΟΛΟΣ
Ν. ΑΡΤΑΣ
Ν. ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ
ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ
ΕΥΞΕΙΝΟΥΠΟΛΗ ΑΛΜΥΡΟΣ
ΣΚΙΑΘΟΣ
ΣΚΟΠΕΛΟΣ
Ν. ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Ν. ΣΚΙΑΘΟΣ
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
Ν. ΣΚΟΠΕΛΟΣ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Όρια Νομών
Όρια ΟΤΑ
Ζώνες Ημερησίων Μετακινήσεων
Κύριοι Άξονες Ανάπτυξης
Δευτερεύοντες Άξονες Ανάπτυξης
Κύριοι Πόλοι Ανάπτυξης
Δευτερεύοντες Πόλοι Ανάπτυξης
Κέντρα Αναπτυξιακών Ενοτήτων
Κέντρα Εξυπηρετήσεων
Κύριες Ζώνες Ανάπτυξης
Αναπτυξιακές Ενότητες
Υ Π Ε Χ Ω Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
Πόλοι και Άξονες Ανάπτυξης - Αναπτυξιακές Ενότητες - Ζώνες Ημερησίων Μετακινήσεων

Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ
Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ
Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ
ΕΛΑΣΣΟΝΑ
ΠΥΡΓΕΤΟΣ
ΓΟΝΝΟΙ
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
ΤΥΡΝΑΒΟΣ
ΑΓΙΑ
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ
ΛΑΡΙΣΑ
Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ
ΤΡΙΚΑΛΑ
ΦΑΡΚΑΔΟΝΑ
ΠΑΛΑΜΑΣ
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΠΥΛΗ
ΜΟΥΖΑΚΙ
ΖΑΓΟΡΑ
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ
ΣΟΦΑΔΕΣ
ΒΟΛΟΣ
Ν. ΑΡΤΑΣ
ΦΑΡΣΑΛΑ
Ν. ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ
ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ
ΕΥΞΕΙΝΟΥΠΟΛΗ-ΑΛΜΥΡΟΣ
ΣΚΙΑΘΟΣ
ΣΚΟΠΕΛΟΣ
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Ν. ΣΚΙΑΘΟΣ
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
Ν. ΣΚΟΠΕΛΟΣ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Όρια Νομών
Όρια ΟΤΑ
Οικισμοί 1ου Επιπέδου
Οικισμοί 2ου Επιπέδου
Οικισμοί 3ου Επιπέδου
Περιοχές Οικιστικής Χρήσης - Ανάπτυξης Αστικών Λειτουργιών
Ζώνες Ανάπτυξης Τουρισμού - Β' Κατοικίας
Ζώνη Εντατικής Γεωργίας
Ζώνη Αγροτικής Ανάπτυξης
Παράκτιες Ενότητες
Ορεινές Ενότητες
Υ Π Ε Χ Ω Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4
Γενικευμένες Ζώνες - Χρήσεις Γης - Ειδικές Κατηγορίες του Χώρου

Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ
Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
Ν. ΑΡΤΑΣ
Ν. ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
Ν. ΣΚΙΑΘΟΣ
Ν. ΣΚΟΠΕΛΟΣ
Ν. ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ
ΕΛΑΣΣΟΝΑ
ΠΥΡΓΕΤΟΣ
ΓΟΝΝΟΙ
ΤΥΡΝΑΒΟΣ
ΑΓΙΑ
ΛΑΡΙΣΑ
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ
ΤΡΙΚΑΛΑ
ΦΑΡΚΑΔΩΝΑ
ΠΑΛΑΜΑΣ
ΠΥΛΗ
ΜΟΥΖΑΚΙ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΣΟΦΑΔΕΣ
ΦΑΡΣΑΛΑ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ
ΒΟΛΟΣ
ΖΑΓΟΡΑ
ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ
ΕΥΞΕΙΝΟΥΠΟΛΗ ΑΛΜΥΡΟΣ
ΣΚΙΑΘΟΣ
ΣΚΟΠΕΛΟΣ
GR 1420001
GR 1420005 (SPA)/ΑΔ/ΤΙΦΚ
GR 1420003 (SPA)/ΑΔ/ΖΟΕ
GR 1420006 (SPA)
GR 1420004
GR 1430001/ΤΙΦΚ
GR 1440003
GR 1440005 (SPA)
ΤΙΦΚ/ΔΜΦ/UN
GR 1440001
GR 1440002
GR 1440004
GR 1410002
GR 1410001/ΖΟΕ
GR 1430002/ΑΔ
GR 1430003
ΤΙΦΚ/ΑΔ
GR 1420004
GR 1420005 (SPA)
ΕΘΠ/ΔΜΦ/BAR
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Όρια Νομών
Όρια ΟΤΑ
Οικισμοί 1ου Επιπέδου
Οικισμοί 2ου Επιπέδου
Οικισμοί 3ου Επιπέδου
Περιοχές Δικτύου NATURA 2000 (Εθνικός Κατάλογος)
ΕΘΠ: Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο
ΑΔ: Αισθητικό Δάσος
ΤΙΦΚ: Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους
ΔΜΦ: Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης
ΖΟΕ: Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου
UN: UNESCO (Παγκόσμια κληρονομιά)
BAR: Σύμβαση Βαρκελώνης
Υ Π Ε Χ Ω Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5
Περιβάλλον

Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ
ΚΟΖΑΝΗ
Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ
Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ
ΓΡΕΒΕΝΑ
ΜΕΤΣΟΒΟ
ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ
ΕΛΑΣΣΟΝΑ
ΠΥΡΓΕΤΟΣ
ΓΟΝΝΟΙ
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ
ΤΥΡΝΑΒΟΣ
ΑΓΙΑ
ΛΑΡΙΣΑ
Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ
ΦΑΡΚΑΔΟΝΑ
ΤΡΙΚΑΛΑ
ΠΥΛΗ
ΠΑΛΑΜΑΣ
Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΖΑΓΟΡΑ
ΑΡΤΑ
ΜΟΥΖΑΚΙ
Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΣΟΦΑΔΕΣ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ
ΒΟΛΟΣ
Ν. ΑΡΤΑΣ
ΑΡΤΑ
ΦΑΡΣΑΛΑ
Ν. ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ
ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ
ΕΥΞΕΙΝΟΥΠΟΛΗ-ΑΛΜΥΡΟΣ
ΣΚΙΑΘΟΣ
ΣΚΟΠΕΛΟΣ
Ν. ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Ν. ΣΚΙΑΘΟΣ
Ν. ΣΚΟΠΕΛΟΣ
Ε.Ο. ΑΓΡΙΝΙΟΥ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
ΛΑΜΙΑ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Όρια Νομών
Όρια ΟΤΑ
Οικισμοί 1ου Επιπέδου
Οικισμοί 2ου Επιπέδου
Οικισμοί 3ου Επιπέδου
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
Αυτοκινητόδρομοι
Αυτοκινητόδρομοι - Προτεινόμενοι Μακροπρόθεσμα
Εθνικές οδοί με 2 λωρίδες ανά κατεύθυνση
Λοιπές Εθνικές οδοί
Σύνδεση με αντίστοιχες Ζώνες Ανάπτυξης και Εξαρτώμενες Έδρες ΟΤΑ
Διπλή Σιδηροδρομική Γραμμή
Μονή Σιδηροδρομική Γραμμή
Επιθυμητή Επέκταση
Αεροδρόμιο
Λιμάνι
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
Γραμμές ΔΕΗ
Αγωγός Φυσικού Αερίου
Επιθυμητή Επέκταση
Υ Π Ε Χ Ω Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6
Μεταφορική και Ενεργειακή Υποδομή